

در گفت‌وگو با نمایندگان مجلس و مسئولین سازمان‌های مناطق آزاد مطرح شد:

گردشگری حلال، الگویی برای تعاملات منطقه‌ای ایران با محوریت مناطق آزاد

هفته‌نامه اقتصادی، اجتماعی

اخبار آزاد مناطق

صفحه ۵ را بخوانید

شماره ۱۹۴ - دوشنبه
۲۱ شهریور ماه ۱۴۰۱
سال چهارم
۷۰۰۰ تومان

در دیدار عیسی فرهادی، استاندار و نمایندگان گیلان با معاون اجرایی رئیس‌جمهور مطرح شد:

تسریع در اتصال راه‌آهن به منطقه آزاد انزلی جهت توسعه همکاری‌های منطقه‌ای کشور

صفحه ۳ را بخوانید

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم بیان داشت:

مهر تایید یونسکو بر ظرفیت‌های بی‌بدیل ژئوپارک جهانی قشم

صفحه ۸ را بخوانید

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش اظهار داشت:

حرکت جزیره کیش به سوی تبدیل شدن به پایلوت ایده‌ها در سطح کشور

صفحه ۲ را بخوانید

منطقه را نیز اضافه کرد؛ چراکه درصد قابل‌توجهی از جمعیت کشورهای کویت، قطر، امارات متحده عربی و بحرین ایرانی‌تبار بوده و یا حتی در عمان و عراق دارای ذهنیت مثبتی نسبت به کشورمان می‌باشند.

درواقع صنعت گردشگری حلال می‌تواند تابوی عدم حضور سرمایه‌گذاران کویتی، عمانی، اماراتی و قطری (حتی بحرینی) را که از ثروتمندترین افراد جهان محسوب می‌شوند را شکسته و از این فرصت جهت ایجاد جیش و موتور محرکه سایر بخش‌های اقتصاد کشورمان چه در حوزه‌های خدماتی و حتی تولیدی-صنعتی بهره برد.

راهکار پیش‌روی چیست؟ اول: اجرای مزیت و فرصت قانونی تردد مسافران در مناطق آزاد بدون اخذ ویزا که لازمه آن همکاری نیروی انتظامی، وزارت کشور و قوه قضائیه است. دوم: انعقاد قرارداد و تفاهم‌نامه‌هایی با وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی و همچنین جامعه توریست‌گردانان و شرکت‌های فعال در حوزه گردشگری کشورمان در راستای معرفی توانمندی‌ها و زمینه‌های همکاری پیش‌روی. سوم: بهره‌گیری از ظرفیت‌های اکوتوریستی که هر یک از مناطق آزاد در زمینه طبیعت‌گردی در سطح بین‌المللی دارا می‌باشند؛ به‌طور مثال منطقه آزاد انزلی می‌تواند از برندینگ تالاب بین‌المللی انزلی که فلسفه وجودی یک رژیم حمایتی زیست‌محیطی بین‌المللی تحت عنوان کنوانسیون رامسر بوده، به‌منظور تعامل با سازمان‌های بین‌المللی همچون یونسکو و یونیدو بهره برد. همین موضوع برای قشم درخصوص ژئوپارک، برای منطقه آزاد ارس در ارتباط با قره‌کلیسا و سایر مناطق آزاد در زمینه‌هایی چون جنگل‌های حرا، صخره‌ها و ساحل مرجانی و... قابل بهره‌برداری است. چهارم: تبلیغ مناطق آزاد کشورمان در مراکز گردشگری کشورهای اطراف می‌تواند در مسیر ذهنی شدن و جذب گردشگر شمرتمتر باشد و در نهایت ارتقای کیفیت و ماهیت امکانات و رویدادهای فرهنگی، گردشگری در سطح مناطق آزاد و افزایش مدارای فرهنگی با گردشگران؛ به‌همراه استفاده از فرهنگ فولکلور و محلی که در تنوع قومیتی موجود در این مناطق متبلور است باید در سید برنامه‌ریزی و اجرای این برنامه مورد تصریح و تاکید قرار گیرد.

در نتیجه با تکیه بر مزیت‌های قانونی و امکانات گردشگری موجود در مناطق آزاد، قربات‌های فرهنگی-تمدنی در حوزه تمدن اسلامی، نزدیکی رژیم‌های سرمایه‌گذاری مناطق آزاد به ادبیات جهانی خود در سطح بین‌المللی و با بهره‌گیری از فرصت‌های موجود در گردشگری حلال و سازمان‌های بین‌المللی فعال در حوزه‌های فرهنگی و گردشگری؛ می‌توان مناطق آزاد را پایلوت اجرا و تحقق چنین راهبردی در کشورمان معرفی نمود؛ امری که منوط به عزم سازمان‌های مناطق آزاد، دبیرخانه شورایعالی و همکاری وزارتخانه‌هایی همچون میراث و امورخارجه است.

نکته تاسف‌آور در صنعت گردشگری حلال این واقعیت است که کشورمان به جز جذب گردشگران مذهبی برای زیارت امام رضا(ع) و خواهر بزرگوار ایشان که به دلیل قداست آن عزیزان صورت می‌گیرد، در موضوع گردشگری حلال از مزیت‌ها و ظرفیت‌های موجود خود هیچ بهره‌ای نبرده و حتی از هرگونه برنامه عملیاتی برای بهره‌گیری آن نیز محروم است. در این میان باید عنایت داشت که گردشگری حلال مبتنی بر فرهنگ است، کدام فرهنگ؟! فرهنگ اسلامی. سئوالی که مطرح می‌شود این واقعیت است که کدام کشور در جهان داعیه ام‌القرای جهان اسلام و اجرای موازین اسلامی را ظرف حدود پنج‌دهه اخیر مطرح نموده است؟ مگر در کشور عزیزمان شاخص‌هایی غیر از گردشگری حلال درحال اجرا می‌باشند؟! در نتیجه پیش از آن که کشور مالزی و ترکیه به دنبال جذب و درآمدزایی از طریق حضور گردشگران معتقد مسلمان باشد، جمهوری اسلامی ایران در عمل گردشگری حلال را در تاروپود بخش‌های مختلف صنعت توریسم خود عملیاتی کرده و در این زمینه، در میان کشورهای اسلامی پیش‌تاز است. حال سئوال اینجاست از این ظرفیت فرهنگی-گردشگری چگونه می‌توان استفاده نمود؟ و چرا پیشنهاد اول اجرای این طرح باید مناطق آزاد باشد؟ نخست اینکه باید عقلایی فکر کرد و درگیر شعار نبود؛ چراکه همین شعارزدگی باعث عدم توفیق ما در اکثر زیرشاخه‌های صنعت گردشگری شده است! در گام نخست اولویت گردشگری حلال را باید متوجه جذب گردشگران شیعه نمود و سپس متوجه جذب تمام گردشگران مسلمان و حتی گردشگرانی از سایر کشورها و ادیان گردید.

بر این اساس مناطق آزاد در جوار کشورهای مسلمان همسایه ایران قرار گرفته‌اند. در نتیجه می‌توان پذیرای گردشگران عرب حوزه خلیج‌فارس در مناطق آزاد انزلی، ارس و ماکو بود تا از قبل مشابهت‌های آب و هوایی با اروپا، زمینه جذب گردشگران این منطقه را فراهم نمود؛ گردشگری که بدون ویزا می‌تواند از امکانات تفریحی-گردشگری موجود در این مناطق بهره‌مند گردد. همین‌الگو را می‌توان برای توریست‌های ترک، روس، حوزه قفقاز و آسیای میانه در مناطق آزاد چابهار، قشم، کیش و اروند تعمیم داد؛ چراکه تنوع اقلیمی و آب و هوای خوب در نیمه دوم سال می‌تواند فرصت مطلوبی برای حضور این طیف از گردشگران باشد. نکته حائز اهمیت اینکه پس از درآمدزایی و اشتغال‌زایی با حضور گردشگران کشورهای مسلمان منطقه، چه فرصت‌های دیگری عاید کشورمان می‌شود؟! مهم‌ترین و اصلی‌ترین موضوع از ناکارآمدسازی طرحواره ایران‌هراسی غرب و برخی کشورهای منطقه علیه کشورمان آغاز می‌شود و به فرصتی برای بازنشر واقعیت‌های فرهنگی و مناسبات اجتماعی مردم ایران زمین از سوی گردشگران مسلمان منتهی می‌گردد.

به این مهم می‌توان امکان جذب طرح‌های سرمایه‌گذاری گردشگری توسط کشورهای

سرمقاله

مرصیه حسینی
صاحب امتیاز و مدیرمسئول

مناطق آزاد، پایلوت اجرای گردشگری حلال در کشور

مفهوم گردشگری حلال که از ترکیب دو واژه گردشگری و حلال بازتعریف شده است؛ علی‌رغم اینکه از اواخر قرن بیستم در کشورهای مالزی و ترکیه متبلور شد، اما بنابر شاخص جهانی سفر مسلمانان که توسط مسترکارت و سازمان تحقیقاتی رتبه‌بندی حلال تهیه گردیده؛ آمار مسافرت مسلمانان را از ۱۰۸ میلیون نفر در سال ۲۰۱۳ به ۱۶۰ میلیون نفر در سال ۲۰۱۹ اعلام نموده و با پاندمی ویروس کرونا، در دوران فروکش و کنترل این بیماری همه‌گیر و با نوازی مجدد صنعت گردشگری، امید می‌رود مسیر ترقی خود را بار دیگر طی نماید.

در فرآیند تجزیه و تحلیل شاخص‌های ایجابی و زمینه‌های رشد گردشگری حلال ظرف یک‌دهه گذشته باید به مولفه‌هایی همچون افزایش طبقه متوسط کشورهای مسلمان، روند روبه گسترش حضور مسلمانان در کشورهای اروپایی و قاره آمریکا و گسترش تملقات هویتی نسل‌های دوم و سوم مهاجرین مسلمان در این کشورها توجه داشت؛ متغیرهایی که زمینه پذیرش گردشگری حلال به عنوان بخشی از صنعت گردشگری در کشورهای مزبور را فراهم نموده که نقطه اوج آن را می‌توان در ایجاد ایجاد هتل‌های مخصوص مسلمانان به منظور کسب درآمد از گردشگری حلال و همچنین برگزاری رویدادهای فرهنگی، تفریحی و گردشگری با رعایت شاخص‌های دینی موردنظر مسلمانان عنوان کرد.

در بررسی گردشگری حلال باید عنایت داشت که مهم‌ترین مولفه تشکیل دهنده آن مبتنی بر احترام به شعائر دینی مسلمانان است. در نتیجه احترام به فرهنگ و رفتار دینی که یک مسلمان در جریان سفرهای تفریحی خود و خانواده‌اش برای آن ارزش ویژه‌ای قائل می‌باشد، بن‌مایه ایجابی ایجاد شاخه جدید صنعت گردشگری در سطح بین‌المللی است. به عبارتی در گردشگری حلال شرایطی مشتمل بر رعایت قواعد اسلامی در هتل‌ها، طبخ مواد غذایی حلال، جداگانه بودن استخرهای بانوان و آقایان، ایجاد مناطق گردشگری متناسب با موازین اسلام (رعایت حجاب و شئونات اسلامی، عدم عرضه محصولات غذایی و نوشیدنی‌های حرام یا مکروه در اسلام)، احترام به اوقات شرعی، وجود مراکز تفریحی براساس موازین شرعی اسلامی حلال برای جذب و حضور گردشگران مسلمان موردتوجه قرار می‌گیرد.

مدیرکل پشتیبانی
معاونت فناوری و نوآوری علوم اعلام کرد:
**همکاری همه‌جانبه
پارک‌های علم و فناوری با
مرکز نوآوری کیش**

مدیرکل پشتیبانی معاونت فناوری و نوآوری وزارت علوم، از همکاری‌های همه‌جانبه پارک‌های علم و فناوری کشور برای استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در مرکز نوآوری کیش خبر داد.

امید رضایی‌فر به همراه معاونان فناوری پارک‌های علم و فناوری کشور، با حضور سیامک پانی مدیر برنامه‌ریزی و توسعه موسسه آموزشی علوم و فنون کیش، از شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در این مرکز بازدید کردند.

مدیرکل پشتیبانی معاونت فناوری و نوآوری وزارت علوم در بازدید از این مرکز، با معرفی و ارائه محصولات چند شرکت دانش‌بنیان، در جریان روند فعالیت و امکانات به ویژه فضای اشتراکی این مجموعه قرار گرفت. رضایی‌فر با ابراز خرسندی از فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در مرکز نوآوری کیش، اظهار داشت: پارک‌های کشور درخصوص ارتقاء امکانات و تسهیلات برای استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در این مجموعه همکاری‌های همه‌جانبه با مرکز نوآوری کیش خواهند داشت.

همچنین، مدیر برنامه‌ریزی و توسعه موسسه آموزشی علوم و فنون کیش گفت: در این بازدید معرفی محصولات برخی از شرکت‌های مستقر در مرکز نوآوری کیش مورد توجه معاونان فناوری پارک‌های علم و فناوری کشور قرار گرفت و این اقدام سبب شد ارتباطات خوبی میان شرکت‌ها و معاونان ایجاد شود.

سیامک پانی نخستین محصول شرکت کیمیای کیش «دستگاه آب شیرین‌کن» اذعان نمود: این دستگاه آب شیرین‌کن توسط دانشمندان ایرانی ساخته شده و از محصولات تولید شده یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در مرکز نوآوری کیش است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود افزود: پس از بازدید از فضای استودیو دیار تصویرسازان دیار کیش مستقر در این مرکز، پیگیری بودند تا نسبت به تولید یکسری محتواها در جزیره کیش اقدام کنند.

مدیر برنامه‌ریزی و توسعه موسسه آموزشی علوم و فنون کیش در پایان با بیان این که فضای اشتراکی این مرکز مورد توجه ویژه بازدیدکنندگان قرار گرفت، خاطرنشان کرد: شرکت‌های دانش‌بنیان از شهرهای مشهد، یزد و شیراز درخواست اختصاص فضا برای استقرار در مرکز نوآوری داشتند.

گفتنی است، مرکز نوآوری جزیره کیش از سال ۱۳۹۸ کار خود را آغاز کرده و هم‌اکنون با استقرار حدود ۵۰ شرکت دانش‌بنیان و استارت‌آپ، به یکی از مهم‌ترین مراکز فناوری جزیره زیبای کیش تبدیل شده است.

با حضور ۵۳۰ ورزشکار از سراسر کشور
انجام پذیرفت:

**برگزاری رقابت‌های
تنیس قهرمانی کشور در
جزیره کیش**

رقابت‌های قهرمانی رده‌های سنی ۱۰ تا ۱۸ سال تنیس کشور با حضور ۵۳۰ ورزشکار در جزیره کیش درحال برگزاری است.

مدیر برگزاری این مسابقات با تأکید بر اهمیت پشتوانه‌سازی و پرورش استعدادها برتر، اظهار داشت: رقابت‌های تنیس قهرمانی رده‌های سنی در جزیره زیبای کیش و با حضور ۵۳۰ ورزشکار در دو بخش دختران و پسران درحال برگزاری است که طی آن ورزشکاران در رده‌های سنی ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۶ و ۱۸ سال به مصاف هم می‌روند.

مهران قدسی تصریح کرد: این سومین دوره رقابت‌های تنیس کشور در سال جاری است که با استقبال بسیار خوبی هم مواجه شده، ۳۸۰ ورزشکار پسر و ۱۵۰ تنیسور دختر در این مسابقات حضور دارند که برای کسب عناوین برتر رده‌های سنی تلاش کرده و به دنبال اثبات شایستگی‌های خود هستند.

وی ادامه داد: هم‌زمان با برگزاری این مسابقات، ارزیابی تیم‌های ملی ۱۰، ۱۲، ۱۴ و ۱۶ سال تحت نظر مربیان تیم‌های ملی انجام می‌شود، از سوی دیگر امتیاز ورزشکاران در رتبه‌بندی ملی شرکت‌کنندگان ثبت خواهد شد و رتبه‌های برتر هر رده سنی ۲۲۵ امتیاز کسب می‌کنند.

گفتنی است، این رقابت‌ها از روز جمعه ۱۸ شهریورماه آغاز شده است، تا روز دوشنبه ۲۸ شهریورماه جاری ادامه خواهد داشت و ورزشکاران در مجموعه زمین‌های تنیس المپیک کیش مسابقات خود را برگزار خواهند کرد.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش اظهار داشت:

حرکت جزیره کیش به سوی تبدیل شدن به پایلوت ایده‌ها در سطح کشور

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در پایان با بیان این که کیش یک جزیره ورزشی و نیازمند به پژوهشگاه ورزشی است، خاطرنشان کرد: در حوزه توانمندی و دانش پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی انتظار داریم دوره‌هایی را در جزیره برگزار کنند که برخی از آنها برای ما درآمدزا باشد و در نگاه پژوهشی به بخش اقتصاد ورزش به سلامت، گردشگری و... توجه ویژه شود.

همچنین، رئیس پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، بر همکاری هرچه بیشتر برای توسعه حوزه ورزش از تولد تا سالمندی اشاره کرد و گفت: در حوزه بهزیستی و آموزش و پرورش این مهم باید موردتوجه ویژه قرار گیرد.

زهرا سلمان اظهار داشت: با همکاری سازمان منطقه آزاد کیش و اداره آموزش و پرورش می‌توان گام‌های موثری در حوزه ورزش کودکان برداشت. رئیس پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در پایان با اشاره به برگزاری «المپیک نسل‌ها» با هدف نزدیک نسل‌ها و جلوگیری از فقر حرکتی، عنوان کرد: تغییر سبک زندگی باعث شده کودکان و نوه‌ها کمتر از نعمت همراهی و حضور پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها بهره‌مند شوند؛ با برگزاری این رویداد ورزشی می‌توان به تحقق اهداف طرفین کمک کرد.

لازم به ذکر است، سعید یوزدانی عضو هیات مدیره و معاون عمرانی و زیربنایی، رضا شجاع مشاور و سرپرست اداره کل حوزه مدیرعامل، مرتضی رضائی‌گاشی سرپرست معاونت گردشگری سازمان منطقه آزاد کیش، عزیرالله فرضی‌پور رئیس مرکز ورزش و تفریحات سالم کیش، شهروز جهانشاهی رئیس هیات اسکواش، محمد شریعت‌زاده معاون فناوری پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی، مهرداد تاولتی رئیس هیات دوچرخه‌سواری جزیره و پرویز حیدری‌راد سرپرست اداره آموزش و پرورش کیش در این جلسه حضور داشتند.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در بخش دیگری از سخنان خود گفت: با تلاش و کار جهادی ثابت کردیم کمتر از ظرف شش‌ماه ۱۰۰ درصد یک زمین هیبریدی با تعداد ۳ زمین در سطح بین‌المللی ساخته می‌شود. کشاورز با بیان این که در مرحله نخست، ایده‌های خوبی که عملیاتی شده را اجرا می‌کنیم تا مردم از ارائه خدمت مسئولانه این منطقه لذت ببرند، اظهار داشت: برای تبدیل شدن جزیره کیش به پایلوت ایده‌ها و درآمدزایی گام خواهیم برداشت. به گفته وی؛ ما نسبت به سال گذشته کمبود مسافر نداریم، بلکه کمبود خرید داریم؛ زیرا قیمت تمام‌شده در یکسری کالاها بالا است و باید این موضوع را حل کنیم.

مهدی کشاورز در آیین انعقاد تفاهم‌نامه با کانون جهانگردی و اتومبیلرانی ایران اظهار کرد:

معرفی کیش به عنوان پیشانی ایران در حوزه فعالیت‌های گردشگری و اتومبیلرانی

ملی و بین‌المللی، ساخت برنامه‌های تلویزیونی متناسب با رسالت، اهداف و مأموریت‌های طرفین، پروانه خروج موقت خودروهای پلاک منطقه آزاد کیش توسط گمرک آن منطقه به منظور ارائه پلاک بین‌المللی به خودروهای تحت مالکیت کیشوندان توسط کانون، مشارکت در زمینه تقویم‌های اجرایی فعالیت‌های اتومبیلرانی در نهانداها و سازمان‌های بین‌المللی، همکاری مشترک در زمینه مطالعه، امکان‌سنجی و اجرای طرح‌های پژوهشی، ایجاد کاتر فرودگاهی جهت صرفی، سیم‌کارت گردشگری، خانه خلاق شامل جزایر شناور، شبکه خانه‌های خلاق و برگزاری کارگاه‌های آموزشی، همکاری در برگزاری هفته فرهنگی ایران در سایر کشورها و یا سایر کشورها، جزیره زیبای کیش از جمله موارد تفاهم‌نامه سازمان منطقه آزاد کیش و کانون جهانگردی و اتومبیلرانی جمهوری اسلامی ایران است.

همچنین، همکاری در موضوع گردشگری سلامت با توجه به ظرفیت‌های دوطرف شامل آژانس ارس از مجموعه کانون و بیمارستان و مراکز اقامتی و سایر موارد مشابه در جزیره زیبای کیش، همکاری در تعریف بسته سفر با هدف کاهش هزینه سفر از طرف ظرفیت‌های طرفین نظیر آژانس ارس، پلتفرم‌های فروش خدمات گردشگری از طرف کانون و امکان اقامتی و تفریحی و سایر موارد نظیر آن در منطقه آزاد کیش، برپایی برنامه‌های مرتبط به جام جهانی قطر وفق ضوابط و مقررات، همکاری در توسعه ساخت و بازسازی تاسیسات گردشگری و اقامتی در جزیره کیش با عنایت به ظرفیت‌های دوطرف زارگرس کانون و کیش، از جمله اقدامات مشترک پیش‌بینی شده طرفین در آینده است.

شایان ذکر است، طرفین به منظور تحقق اهداف تفاهم‌نامه، کمیته مشترکی را جهت نحوه انجام اقدامات و نظارت بر نحوه اجرای موضوعات، تشکیل خواهند داد.

گردشگری و دلسوزان بخش خصوصی و همت مدیران سازمان‌ها و نهادهای دولت، هم‌افزایی مثال‌زدنی در این زمینه، کیش زیبا را در کانون توجهات منطقه قرار داده است، اظهار داشت: بر مبنای طرح جامع تدوین شده و تامل با بازارهای هدف ملی و بین‌المللی، این خاک‌پاره مرجانی به یکی از قطب‌های گردشگری و اقتصادی منطقه تبدیل می‌شود.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در پایان خاطرنشان کرد: امیدواریم برگزاری نخستین نمایشگاه فرهنگی ایران زمین شامل حداکثری بین جزیره کیش و کشورهای مربوطه را فراهم سازد و خاطرات خوشی را از این مسافرت با خود به ارمغان ببرد.

اهداف سازمان منطقه آزاد کیش را تسریع نماید. همچنین، مریم جلالی معاون صنایع‌دستی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی در این جلسه با بیان این که اعضای کانون جهانگردی و اتومبیلرانی سفیران صنایع‌دستی و هویت‌بنیان کشور هستند؛ از امضا این تفاهم‌نامه ابراز خرسندی نمود و به مجموعه مهورا در کیش اشاره کرد و گفت: جزیره کیش با توجه به این که رنگین‌کمانی از اقوام را در خود جای داده است، از این‌رو می‌تواند با توجه به انتظار گردشگر که می‌خواهد تمام صنایع‌دستی ایران را در کیش ببیند، به عنوان پایگاهی برای تولید، فروش، نمایش و صادرات صنایع‌دستی مطرح شود و صنایع‌دستی ایران در کیش تجلی یابد. لازم به ذکر است، براساس این تفاهم‌نامه، طرفین بر سر موضوعاتی همچون بهره‌برداری موثرتر از ظرفیت، امکانات و توانمندی‌های طرفین و افزایش سطح تعاملات با هدف توسعه صنعت گردشگری، ترویج سبک‌های نوین گردشگری، تسهیل امور گردشگران ورودی و خروجی، افزایش تعداد گردشگران ورودی به جزیره زیبای کیش و همچنین معرفی جاذبه‌های گردشگری، تاریخی و... جزیره کیش، معرفی سطوح مختلف فرهنگ اسلامی-ایرانی، میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و همچنین ارائه خدمات به کیشوندان به توافق رسیدند.

گفتنی است، برگزاری انواع مسابقات، برگزاری تورهای گردشگری و طبیعت‌گردی، برگزاری همایش‌های خودرویی و ایجاد نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی دائمی و یا موقت خودرو در کیش، برگزاری نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی موقت یا دائم صنایع‌دستی در این جزیره با هدف برندینگ و تجاری‌سازی، ایجاد محلی برای استقرار کمپرها و کاروان‌ها، برگزاری رویدادهای آموزشی در سطح

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در پایان، یکی از شاخصه‌های مدیریت علمی را گام نهادن در مسیر چشم‌اندازها و اهداف عنوان کرد و بیان داشت: با بهره‌گیری از کارشناسان خیره و شناسایی نواقص حوزه گردشگری تفریحی و ورزشی، نقشه‌راه جامع طراحی و برنامه‌ریزی شده است و در این نقشه‌راه سعی کرده‌ایم تمام ظرفیت جزیره کیش را با نگاه علمی متبلور کنیم.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل کانون جهانگردی و اتومبیلرانی جمهوری اسلامی ایران در این جلسه از همکاری سازمان منطقه آزاد کیش درخصوص اجرایی شدن مفاد تفاهم‌نامه ابراز خرسندی کرد و گفت: کانون جهانگردی و اتومبیلرانی، رالی گردشگری بین‌المللی خزر تا خلیج‌فارس را با حضور ۱۰ کشور آسیایی و اروپایی اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۲ هم‌زمان با روز ملی خلیج‌فارس برگزار می‌کنیم؛ از این‌رو جزیره کیش می‌تواند پایگاهی برای این رویداد بین‌المللی باشد. محمدحسین صوفی با بیان این که جزیره کیش به عنوان قطب گردشگری و ایرانگردی در سطح کشور مطرح است؛ به تمن، سابقه تاریخی، استعدادهای فراوان طبیعی و جاذبه‌های گردشگری کیش اشاره کرد و افزود: این تفاهم‌نامه سرآغاز همکاری میان سازمان و کانون جهت توسعه و رونق گردشگری است که با بهره‌مندی از ظرفیت‌های موجود، جزیره کیش را بیش از پیش به نحو شایسته به گردشگران معرفی می‌کنیم.

وی تأکید کرد: به‌طور حتم در دوره پسا‌کرونا، دوران رونق و شکوفایی صنعت گردشگری است و یک سونامی در حوزه گردشگری ایجاد خواهد شد و این تفاهم‌نامه، اجلاس‌ها و همایش‌هایی که در حوزه گردشگری در کیش برگزار می‌شود، می‌تواند تحقق

سازمان منطقه آزاد کیش و کانون جهانگردی و اتومبیلرانی جمهوری اسلامی ایران با هدف توسعه خدمات فرهنگی، گردشگری، آموزشی، ساخت و بازسازی تاسیسات گردشگری و اقامتی تفاهم‌نامه همکاری امضاء کردند.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در آیین انعقاد این تفاهم‌نامه گفت: سازمان منطقه آزاد کیش در بازه زمانی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت با بهره‌گیری از خلاقیت و تجارب کانون در حوزه‌های تفریحی، آموزشی، مسابقه و برگزاری رالی در سطح ملی و بین‌المللی، فعالیت خود را در جزیره گسترش خواهد داد.

مهدی کشاورز افزود: در آینده نزدیک، با به ثمر رساندن این تفاهم از سوی تیم‌های کارشناسی سازمان منطقه آزاد کیش و کانون جهانگردی و اتومبیلرانی جمهوری اسلامی ایران، شاهد ایجاد شور و نشاط در میان ساکنان جزیره کیش خواهیم بود. وی با تأکید بر ثبت برخی از موضوعات این تفاهم‌نامه در تقویم ملی و جهانی از سوی کانون جهانگردی و اتومبیلرانی، اظهار داشت: با بهره‌مندی از ظرفیت‌ها، تجارب و ارتباطات گسترده کانون در سطح ملی و بین‌المللی، این مهم زمینه‌ساز معرفی ظرفیت‌های جزیره کیش به عنوان پیشانی ایران زمین درخصوص فعالیت‌های گردشگری و اتومبیلرانی می‌شود.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش عنوان کرد:

توسعه برند گردشگری جزیره کیش بر مبنای مفهوم گردشگری حلال

گردشگری حلال در بین کشورهای هدف به‌ویژه کشورهای مسلمان، از اولویت‌های سازمان منطقه آزاد کیش است.

کشاورز، ایجاد و معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری به‌ویژه در حوزه‌های تجاری و گردشگری با هدف به‌روزرسانی تاسیسات، خدمات و مراکز گردشگری جزیره کیش، توسعه جزایر اقماری خصوصا جزیره هندورابی و ایجاد ژانر گردشگری طبیعت (طبیعت‌گردی) و تلاش در جهت جذب حداکثری مخاطبان این حوزه را، از دیگر برنامه‌ها و اقدامات پیش‌روی به منظور ایجاد یک هاب بین‌المللی گردشگری در جزیره زیبای کیش عنوان کرد.

وی گفت: جزیره زیبای کیش با بهره‌مندی از زیبایی‌های طبیعی و جاذبه‌های گردشگری و تفریحی به عنوان یک مقصد برتر گردشگری و پایلوت برگزاری رویدادها و نمایشگاه‌های فاخر ملی و بین‌المللی، جایگاه خود را تثبیت کرده است. کشاورز با بیان این که تلاش فعالان اقتصادی و

کشاورز در رابطه با تعامل با کشورهای هدف از قبیل «کشورهای عضو اگو، کشورهای حوزه خلیج‌فارس، آسیایی و...» و تلاش در جهت ایجاد خط پرآزایی بین کیش و پایتخت‌های این کشورها، اذعان نمود: در تلاش جهت امضاء و اجرای پیمان خواهرخواندگی بین جزیره کیش و کشورهای مقصد گردشگری به منظور توسعه روابط فرهنگی، تجاری و گردشگری هستیم.

وی بر توسعه گردشگری سلامت از طریق تقویت زیرساخت‌های پزشکی و بهداشتی و تلاش در جهت بازاریابی بهینه در عرصه بین‌الملل در این زمینه تأکید کرد. رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد کیش، تقویت گردشگری علمی از طریق ایجاد نمایندگی دانشگاه‌های معتبر ملی و بین‌المللی و تبدیل جزیره کیش به قطب علمی، پژوهشی و تحقیقاتی در منطقه را از ظرفیت‌های بارز این منطقه برشمرد و بیان داشت: توسعه برند جزیره کیش و عنوان یک مقصد برتر گردشگری بر مبنای مفهوم

با اهتمام مسئولین سازمان منطقه آزاد کیش محقق شد:

بازسازی و بهسازی مدارس جهت ارائه خدمات مطلوب به دانش‌آموزان و فرهنگیان کیش

با عنایت به این که نیازهای آموزشی در جزیره کیش هر ساله روبه افزایش است، از این‌رو با تأکید رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش، اقدامات گسترده‌ای در جهت بهبود وضعیت مدارس از نظر افزایش مساحت، تعویض درب و بهسازی ابنیه انجام شده و تجهیز و نوسازی این مدارس نیز در دست اقدام است.

گفتنی است، جزیره کیش دارای ۲۵ مدرسه دولتی با ۲۶۸ کلاس و ۱۸ مدرسه خصوصی با ۹۹ کلاس می‌باشد. شایان به ذکر است، ۹ هزار و ۶۴۱ دانش‌آموز در کیش مشغول به تحصیل می‌باشند که از این تعداد، ۸ هزار و ۲۲۶ نفر در مدارس دولتی و یک‌هزار و ۴۱۵ نفر در مدارس خصوص مشغول علم‌آموزی هستند.

لازم به ذکر است، ۹۰ درصد عملیات بازسازی و بهسازی مدارس انجام شده و این بازدیدها در روزهای آینده نیز از مدارس ادامه خواهد داشت. در این طرح، موارد ضروری شامل اجرای رنگ‌آمیزی محوطه داخلی و نمای بیرونی، تعمیر و تعویض درب و پنجره کلاس‌ها به انضمام براق‌آلات، اصلاح سیستم برقی، روشنایی و سرمایشی، تعمیرات اساسی تجهیزات سرویس‌های بهداشتی و سایر عملیات بهسازی متفرقه بخش ابنیه مدارس انجام شده است.

همچنین، در راستای انجام مسئولیت‌های اجتماعی دو شرکت آب و برق ماهتاب کیش، مدارس توحید و امیرکبیر و شرکت بهکیش آروند کیش کار بازسازی مدرسه مولوی را انجام دادند.

فضای مناسب و ارائه خدمات مطلوب به دانش‌آموزان و فرهنگیان جزیره، بازسازی و بهسازی مدارس کیش به همت شرکت عمران، آب و خدمات و هماهنگی معاونت فرهنگی و اجتماعی و معاونت عمرانی زیربنایی انجام شد. بنا بر این گزارش، یاسر شاه‌بیری معاون فرهنگی و اجتماعی سازمان منطقه آزاد کیش و محسن نظریور مدیرعامل شرکت عمران، آب و خدمات کیش به همراه پرویز حیدری‌راد مدیر آموزش و پرورش کیش، از روند پایانی بازسازی و بهسازی مدارس هاجر، هدف و خانه‌الانبیا بازدید کردند و دستورات لازم درخصوص اقدامات پایانی مراحل بازسازی، نظافت مدارس و زیبایی دیداری جهت استقبال از دانش‌آموزان و فرهنگیان را صادر کردند.

گام نخست سازمان منطقه آزاد کیش درخصوص توجه و اهمیت به آموزش و پرورش، با انجام ۹۰ درصد عملیات بازسازی و بهسازی مدارس کیش برداشته شد. به مناسبت آغاز سال تحصیلی جدید و با هدف ایجاد

در دیدار عیسی فرهادی، استاندار و نمایندگان گیلان با معاون اجرایی رئیس‌جمهور مطرح شد:

تسریع در اتصال راه آهن به منطقه آزاد انزلی جهت توسعه همکاری‌های منطقه‌ای کشور

اقتصادی داخلی و ارتقای مناسبات اقتصادی کشورمان با کشورهای حاشیه دریای خزر و اوراسیا، اظهار داشت: یکی از مهم‌ترین محورهای فعالیت این منطقه، ایفای نقش محوری در افزایش همکاری‌های ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا و به‌ویژه روسیه است و در این میان تسریع در تکمیل طرح اتصال منطقه آزاد انزلی به خط ریل سراسری به عنوان مصوبه و دستور رئیس‌جمهور در سفر سال گذشته به گیلان، از سوی همه دستگاه‌های دولتی الزامی است.

عیسی فرهادی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با همراهی اسدالله عباسی استاندار گیلان و مجمع نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی با سیدصورت مرتضوی معاون اجرایی رئیس‌جمهور دیدار کرده و درخصوص مسائل مربوط به استان گیلان و منطقه آزاد انزلی به بحث و تبادل نظر پرداختند.

معاون اجرایی رئیس‌جمهور در این جلسه با تصریح بر اهمیت و نقش مناطق آزاد و به‌ویژه منطقه آزاد انزلی در توسعه

در دیدار عیسی فرهادی با معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری بیان شد:

منطقه آزاد انزلی، مرکز ثقل همکاری‌های دانش‌بنیان با اتحادیه اقتصادی اوراسیا

توافق‌نامه منعقد با سازمان منطقه آزاد انزلی، اظهار داشت: با تعیین سازوکار و سرفصل‌های همکاری براساس توانمندی‌های دوطرفه، می‌توان ظرفیت مناسبی جهت حضور برندهای فعال در بخش نرم‌افزاری و کسب و کارهای اینترنتی را در منطقه آزاد انزلی فراهم نمود. شایان ذکر است همکاری حدود یکصد شرکت نوآور و فناور در منطقه آزاد انزلی مشغول به فعالیت می‌باشند و این سازمان در مسیر حمایت از فعالیت‌های دانش‌پایه، رویداد نوآوری، فناوری هوانوردی کشور را با سازمان صنایع هوایی در دست اقدام دارد. گفتنی است، در این دیدار که معاونین معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و مشاور مدیرعامل و مسئول دفتر تهران سازمان منطقه آزاد انزلی حضور داشتند، مقرر شد دوطرف درخصوص عملیاتی‌سازی مباحث مطرح‌شده و مورد توافق با یکدیگر تعاملات بیشتری داشته باشند.

جهت همکاری دوجانبه در زمینه حمایت از شرکت‌های نوین در زمینه تجاری‌سازی محصولات فناوری وجود دارد و این مهم با توجه به توانمندی‌های موجود در منطقه آزاد انزلی قابل پیگیری و همکاری است. سورتا ستاری با اعلام موافقت برای بازتعریف و اجرای

صنعتی و دستگاه‌های آنالیز و کنترل‌کننده آنلاین آب مشغول به فعالیت می‌باشند. عیسی فرهادی با اشاره به اهمیت اتصال این منطقه به خط ریل سراسری و نقش آن در توسعه فعالیت‌های ترانزیتی، خواستار گسترش همکاری‌های مابین با محوریت حمایت از شرکت‌های نوآور، فناور و دانش‌بنیان شد و افزود: با توجه به ظرفیت‌ها و فرصت‌های خوب ارتباطی با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا و به‌ویژه روسیه، این منطقه می‌تواند به مرکز همکاری‌ها با اتحادیه اقتصادی اوراسیا در حوزه‌های دانش‌بنیان، تبدیل شود. همچنین، معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری در این نشست با تصریح بر آشنایی خود با ظرفیت‌های بندر انزلی و منطقه آزاد انزلی در حوزه‌های دانش‌بنیان و کسب و کارهای نوین، تصریح کرد: فرصت‌های خوبی

در دیدار عیسی فرهادی با مدیران عامل شرکت‌های خودروساز کشور عنوان شد:

تبدیل منطقه آزاد انزلی به مرکز تامین مواد و صدور محصولات صنعت خودروی ایران

کمی و کیفی صنعت خودرو و مناطق آزاد کشور تاکید نمودند. همچنین، مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی در این دیدارها با اشاره نقش منطقه متنوع خود در کریدورهای بین‌المللی و لزوم هم‌افزایی به منظور بهره‌برداری حداکثری از فرصت‌های پیش‌روی همکاری با اتحادیه اقتصادی اوراسیا، وجود دو مجتمع بندری کاسپین و انزلی به همراه ارائه بسته‌های حمایتی و تشویقی این سازمان در مسیر تامین مواد اولیه خطوط تولید کارخانجات کشور و تامین کالاهای اساسی از سوی سازمان منطقه آزاد انزلی را زمینه‌ساز کاهش هزینه‌های تولید و افزایش مزیت‌های رقابتی خودروهایی تولیدی

در راستای گسترش همکاری‌های سازمان منطقه آزاد انزلی با شرکت‌های فعال در صنعت خودروسازی کشور، عیسی فرهادی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با مدیران عامل سایپا و شرکت سازه‌گستر سایپا دیدار و گفت‌وگو کرد. در این دیدارها، محمدمدلی تیموری مدیرعامل هلدینگ سایپا و مهرداد معلمان مدیرعامل شرکت سازه‌گستر سایپا با اشاره به سوابق همکاری با سازمان منطقه آزاد انزلی، بر آمادگی شرکت‌های متنوع خود جهت بهره‌برداری از ظرفیت‌ها و فرصت‌های مختلف همکاری دو و چندجانبه در مسیر ارتقای

میراد کمالی مدیرعامل شرکت نفت خزر با همراهی معاونین و مدیران این شرکت، با عیسی فرهادی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی در دفتر نمایندگی تهران این سازمان دیدار و گفت‌وگو کرد. در این نشست، دوطرف با بیان سابقه فعالیت، ظرفیت‌ها و مزیت‌های هر یک از دو نهاد، فرصت‌های همکاری دوجانبه در حوزه‌های مختلف را به منظور استفاده بهینه از منافع ملی کشورمان درخصوص حوزه انرژی خزر مورد

در دیدار مدیرعامل شرکت نفت خزر با عیسی فرهادی بیان شد:

توسعه تعاملات و همکاری‌ها در راستای گسترش فعالیت‌های حوزه انرژی خزر

ارزیابی قرار داده و بر توسعه همکاری‌ها در زمینه‌های مختلف با بهره‌گیری از توانمندی‌ها تاکید کردند. لازم به ذکر است، دو نهاد نمایندگانی را به منظور هماهنگی بیشتر در مسیر گسترش فرصت‌های همکاری پیش‌روی معرفی نمودند تا سازوکار همکاری‌های لازم جهت تعیین راهبردهای هم‌افزایی در حوزه دریای کاسپین ترسیم گردد. بنا بر این گزارش، شرکت نفت خزر یکی از شرکت‌های

تابعه شرکت ملی نفت ایران از سال ۱۳۷۶ به منظور اکتشاف، توسعه و تولید منابع هیدروکربنی در حوضه خزر جنوبی و سه استان ساحلی مازندران، گلستان و گیلان شروع به فعالیت نموده و در همین راستا نظارت بر اجرایی کلیه قراردادهای منعقد شده بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های بین‌المللی جهت مطالعه و توسعه میدان نفتی در دریای خزر و همچنین نظارت بر مسائل زیست محیطی مرتبط با عملیات اکتشاف و توسعه ذخایر نفت و گاز در

اربعین و در پیش بودن سوگاری ابا عبدالله (الحسین ع) و یاران باوفایش، بیان کرد: واقعه کربلا، عظیم‌ترین حرکت در برقراری امر به معروف و نهی از منکر بوده و یادآور جانبازی امام حسین (ع) و یاران باوفای او برای احیای دین جیش بوده است. علاوه بر این، مردم خداجوی ایران ضمن زهداران این ایام، در مراسم سوگاری اربعین بزرگترین مانور سیاسی دنیا را رقم زده و با حضور در کربلای معلی، باورها و ارادت خویش به خاندان پیامبر (ص) را نشان می‌دهند.

عیسی فرهادی با تاکید بر درس گرفتن مدیران از پیام‌های عاشورا و لزوم حرکت جهانی در راه توسعه و پیشرفت

نشست مشترک رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با معاون اقتصادی، مدیران و کارکنان حوزه معاونت اقتصادی این سازمان برگزار گردید. در این نشست که پیرامون مسائل توسعه سرمایه‌گذاری منطقه آزاد انزلی بحث و تبادل نظر شد، مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی در ابتدای سخنان خود با اشاره به ایام

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی بیان داشت:

هم‌افزایی در جهت ایجاد هاب صنعت چرم کشور در منطقه آزاد انزلی

اقتصاد مقاومتی و اصل ۴۴ قانون اساسی که منجر به تبدیل منطقه آزاد انزلی به قطب صنعت پوشاک کشور گردیده، به ارائه تحلیلی از ظرفیت‌های کم‌نظیر این منطقه در عرصه کریدورهای بین‌المللی به‌ویژه مسیر ترانزیتی چین، قزاقستان، ایران و شمال-جنوب که به ترتیب گذرگاه تجاری کشورهای چین با ایران و غرب آسیا و روسیه و هند می‌باشد پرداخت و اظهار داشت: علاوه بر مزیت‌های رقابتی این منطقه در حوزه ترانزیتی و مزایای قانونی و اعمال تخفیفات و بسته‌های حمایتی برای سرمایه‌گذاران تولیدی و صادرات‌محور، عزم جدی اتحادیه اقتصادی اوراسیا و به‌ویژه روسیه برای توسعه همکاری‌های فی مابین حائز اهمیت است. عیسی فرهادی، حضور سرمایه‌گذاران مختلف در عرصه‌های زیرساختی، حوزه بندری و لجستیک این منطقه را مهر تاییدی بر افق درخشان منطقه آزاد انزلی در مناسبات اقتصادی

فرمانت‌های ارزیابی کرد و تصریح نمود: حضور صنعت چرم کشور با آن توانمندی قابل توجه که ظرفیت‌های بسیار خوبی در عرصه‌های صادراتی، درآمدزایی ارزی و اشتغال‌زایی به همراه دارد، تکمیل‌کننده صنایع موجود در این منطقه بوده و با حمایت و استقبال این سازمان همراه است؛ در نتیجه از تامین مواد اولیه صنعت چرم از مسیر کریدورهای موصوف گرفته تا ایجاد فروشگاه و برگزاری نمایشگاه و حمایت از صادرات به بازار اوراسیا و کشورهای منطقه در این فرآیند حمایتی قرار دارد. همچنین، احمد شیبیه رئیس هیات مدیره تعاونی کفکشان دستدوز تهران با بیان اینکه تعاونی متنوع وی دارای ۲۳۵۰ کارگاه عضو فعال با میزان اشتغال‌زایی حدود ۶۰هزار نفر که ظرف سال‌های اخیر اقدام به ایجاد شغل برای تعدادی از بانوان خانه‌دار نیز نموده؛ منطقه آزاد انزلی را دارای آینده‌ای

پرو نشست معاونین اقتصادی و بندری سازمان منطقه آزاد انزلی با هیات مدیره تعاونی کفکشان دستدوز تهران و مدیران برندهای صنعت چرم کشور که چندی پیش در دفتر نمایندگی این سازمان در تهران برگزار شد، اعضای هیات مدیره این تعاونی و تعدادی از نمایندگان برندهای صنعت چرم کشور به منظور رایزنی و امکان‌سنجی چگونگی حضور و بهره‌برداری از مزایا و معافیت‌های قانونی و فرصت‌های موجود، از منطقه آزاد انزلی بازدید به عمل آورده و پس از مذاکره با معاونت‌های اقتصادی و بندری سازمان و بازدید از امکانات زیرساختی مجتمع بندری کاسپین، فاز تجارت و گردشگری منطقه، با رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی، گزارشی مبنی بر کمک سازمان منطقه آزاد انزلی از محل خیرین منطقه به ستاد عتبات عالیات استان و موکب شهرستان انزلی ارائه کرد.

درخشان عنوان نمود و افزود: صنعت چرم با قابلیت ایجاد ارزش افزوده، یک هنر-صنعت باسابقه چند هزارساله در کشورمان بوده که علی‌رغم همه کم‌مهری‌ها و مشکلات موجود در حال رقابت با برندهای ترکیه و ایتالیایی است و افق هدف‌گذاری شده در مسیر تعامل با سازمان منطقه آزاد انزلی مبتنی بر تامین مواد اولیه باکیفیت به صورت مستقیم از مبادی کریدوری منطقه، عرضه فروشگاه‌های و صادرات و تولید گسترده‌ای از محصولات متنوع در حال تولید در میان اعضای تعاونی و برندهای مطرح کشور است که منطقه آزاد انزلی را به مرکز تبدیل می‌کند.

درخواست عنوان نمود و افزود: صنعت چرم با قابلیت ایجاد ارزش افزوده، یک هنر-صنعت باسابقه چند هزارساله در کشورمان بوده که علی‌رغم همه کم‌مهری‌ها و مشکلات موجود در حال رقابت با برندهای ترکیه و ایتالیایی است و افق هدف‌گذاری شده در مسیر تعامل با سازمان منطقه آزاد انزلی مبتنی بر تامین مواد اولیه باکیفیت به صورت مستقیم از مبادی کریدوری منطقه، عرضه فروشگاه‌های و صادرات و تولید گسترده‌ای از محصولات متنوع در حال تولید در میان اعضای تعاونی و برندهای مطرح کشور است که منطقه آزاد انزلی را به مرکز تبدیل می‌کند.

اخبار منطقه آزاد انزلی

در دیدار مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با استاندار گیلان تصریح شد:

لزوم سرعت‌بخشی به عملیات اجرایی اتصال راه آهن به منطقه آزاد انزلی

در راستای پیگیری مصوبات هیات دولت و دستور رئیس‌جمهور مبنی بر تسریع در اجرای طرح اتصال این منطقه به خط ریل سراسری و پیرو نشست با معاون اجرایی رئیس‌جمهور و قول مساعد سیدصورت مرتضوی؛ عیسی فرهادی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با اسدالله عباسی استاندار گیلان دیدار و گفت‌وگو کرد. در این نشست دوطرف با بیان اهمیت سرعت بخشیدن به فرآیند اجرایی این طرح ملی که دستاوردهای بین‌المللی قابل توجهی در معادلات ترانزیتی کشورمان را در سطح منطقه‌ای و فرمانت‌های ایجاد می‌کند؛ بر لزوم پیگیری دستورات صادر شده از سوی معاون اجرایی رئیس‌جمهور مبنی بر تخصیص اعتبار مناسب به این طرح تصریح نمودند. در ادامه این نشست، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی و استاندار گیلان با اشاره به مشکلات موجود در مسیر جذب سرمایه‌گذار که ناشی از محدودیت‌های اراضی منطقه می‌باشد؛ بر اهمیت افزایش پهنه‌های صنعتی منطقه در قالب طرح الحاق شهرک‌های صنعتی هم‌جوار و فرودگاه سردار جنگل تاکید نمودند و این دو موضوع مهم را تکمیل‌کننده ظرفیت‌های موجود منطقه آزاد انزلی و استان گیلان جهت رونق فضای کسب و کار، افزایش اشتغال و تولید عنوان کردند.

در دیدار عیسی فرهادی با مدیر حوزه طرح‌های شرکت ساخت و توسعه در گیلان تاکید شد:

تکمیل راه آهن رشت - کاسپین، رونق بخش اقتصاد گیلان و منطقه

نشست مشترک رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با مدیر حوزه طرح‌های شرکت ساخت و توسعه کشور در استان گیلان برگزار شد.

در این نشست، عیسی فرهادی با محمد پردنژاد درخصوص مباحث زیرساختی و توسعه و تکمیل راه آهن رشت - بندر کاسپین گفت‌وگو کرد. مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی در این نشست با تاکید بر نقش منطقه آزاد انزلی در اتصال کریدور شمال-جنوب؛ از نزدیکی این منطقه بندری و استراتژیک به بازارهای جهانی و منطقه اوراسیا سخن گفت و اظهار کرد: بندر کاسپین جزو بنادر نسل سوم دنیاست که اسکله‌های آن براساس استانداردهای روز دنیا طراحی شده، که از جمله اهداف آن حمل‌ونقل کالاهای ترانزیتی و کانتینری، حمل مواد سوختی و بار و مسافر و توسعه صنایع دریایی وابسته است. عیسی فرهادی افزود: برای تکمیل باقیمانده طرح راه آهن رشت به کاسپین، باید تلاش و حرکت جهادی انجام داده تا موجب رونق صادرات و واردات کالا با کریدور شمال-جنوب توسعه روابط با کشورهای اوراسیا و در نهایت اروپا شویم. همچنین، مدیر حوزه طرح‌های شرکت ساخت و توسعه کشور در استان گیلان گفت: پروژه راه آهن رشت - کاسپین به عنوان حلقه مقفوده تجزیه تامین کالا و توسعه اقتصادی منطقه و اتصال ایران به کریدور شمال-جنوب محسوب می‌شود و قطعاً با تکمیل و تسریع این پروژه شاهد رونق گرفتن اقتصاد منطقه خواهیم بود.

به ریاست مدیرعامل

سازمان منطقه آزاد انزلی صورت گرفت:

برگزاری جلسه ستاد اربعین منطقه آزاد انزلی

با حضور دبیر ستاد اربعین استان گیلان و مدیران ستادی و اعضا، جلسه ستاد اربعین منطقه آزاد انزلی به ریاست عیسی فرهادی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی، با هدف ارائه آخرین گزارش تامین منابع مالی و کالاهای موردنیاز برای زائران اربعین حسینی برگزار شد. در ابتدای این جلسه، مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با تصریح بر این که اربعین بزرگ‌ترین همایش عبادی-سیاسی جهان است، بیان کرد: در مجموعه منطقه آزاد انزلی تلاش شد تا با کمک خیرین و سرمایه‌گذاران، منابع مالی مناسبی برای زائران اربعین تامین گردد.

عیسی فرهادی با تاکید بر اینکه پاداش و اجر خدامین اربعین با خداوند و ابا عبدالله (الحسین ع) است، اظهار کرد: همایش پیاده‌روی اربعین کاملاً مردمی و خودجوش است. در ادامه این نشست، مجید فاتحی دبیر ستاد اربعین منطقه آزاد انزلی، گزارشی مبنی بر کمک سازمان منطقه آزاد انزلی از محل خیرین منطقه به ستاد عتبات عالیات استان و موکب شهرستان انزلی ارائه کرد.

در پایان این نشست، دبیر ستاد اربعین گیلان با اشاره به این که بیش از ۲۶ هزار زائر گیلانی در پیاده‌روی اربعین امسال مشارکت دارند، گفت: عمده تردد گیلانی‌ها از طریق مرز خسروی و استان کرمانشاه انجام می‌شود. نادر عبدالله‌پور با بیان این‌که تاکنون ۲۵ موکب گیلانی برای پیاده‌روی اربعین حسینی امسال فعال هستند، افزود: موکب‌های گیلانی در ۱۴ نقطه در عراق خدمات‌رسانی می‌کنند. دبیر ستاد اربعین گیلان در پایان، از مساعدت‌های ویژه رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی و مجموعه ستاد اربعین منطقه آزاد انزلی قدرانی نمود.

لزوم استفاده بهینه از دارایی‌ها و مولدسازی دارایی‌های غیرمولد

یادداشت:

خسرو رجبی
کارشناس مسائل اقتصادی

استفاده بهینه از دارایی‌ها و به عبارتی مولدسازی دارایی‌های غیرمولد، یکی از مباحث مهم اقتصادی در کشورهای جهان است. مولدسازی دارایی‌ها می‌تواند منابع درآمدی قابل ملاحظه و پایداری را برای نهادها و سازمان‌های دولتی ایجاد کند؛ چراکه این نوع درآمد‌ها درجه تاثیرپذیری قابل ملاحظه‌ای از عوامل برون‌زا و غیرقابل کنترل آن نهاد یا سازمان نداشته و لذا این نوع درآمد‌ها درجه تاثیرپذیری قابل ملاحظه‌ای از عوامل برون‌زا و غیرقابل کنترل آن نهاد یا سازمان نداشته و لذا این نوع درآمد‌ها پایدار هستند.

با توجه به مأموریت و نقش مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در درآمدزایی اقتصاد ملی کشور، لزوم توجه به نظام مدیریت دارایی‌ها در آنها از اهمیت بالایی برخوردار است. از این‌رو، ضروری است برای پایه‌گذاری نظام پایدار مدیریت دارایی‌ها، راهبردها و نقشه‌راه جامع این نظام تدوین گردد.

در ادبیات نوین مدیریت اموال، بر معیار کارایی اقتصادی توجه بسیار شده است؛ چراکه دارایی‌های نهادها و سازمان دولتی ثروتی بین نسلی است و نهادها و سازمان‌های دولتی صرفاً از روش‌های حسابداری استفاده می‌کنند. اما در دو دهه اخیر، بالاخص در کشورهای توسعه یافته، ادبیات جدیدی برای مدیریت اموال و دارایی‌ها با در نظر گرفتن مولفه «ثروت عمومی» شکل گرفته است؛ چراکه منابع حاصل از فروش یا مولدسازی دارایی‌ها، ثروتی بین نسلی است و دولت در صیانت و خلق ارزش از آنها نقش اساسی را دارد. با عنایت به تحولات جهانی، تمرکز نهادها و سازمان‌های دولتی بر درآمدهای غیرنفتی اجتناب‌ناپذیر است. در این بین مولدسازی دارایی‌ها می‌تواند منبع درآمدی قابل ملاحظه و پایداری را برای نهادها و سازمان‌های دولتی به ارمغان بیاورد؛ چراکه این نوع درآمدها مانند درآمدهای نفتی، متأثر از تحولات بین‌المللی و شوک‌های عرضه و تقاضای جهانی نیستند و پایدار می‌باشند. در این راستا، شفافیت استفاده صحیح و ثروت‌آفرینی از دارایی‌ها به عنوان سرمایه بین نسلی ضروری است.

نهادها و سازمان‌های دولتی می‌بایست در مدیریت، نگهداری، بهره‌برداری صحیح و بهینه و صیانت و خلق ارزش از آن، نقش اصلی را ایفا کنند؛ که این مورد نیز از ضرورت‌های انجام مدیریت و مولدسازی دارایی‌های می‌باشد. متأسفانه نهادها و سازمان‌های دولتی در کشور ایران فاقد برنامه کلان برای مدیریت و مولدسازی دارایی‌های غیرمولد خود هستند. سیاست‌گذاری و اتخاذ راهبردهای کلان و ترسیم برنامه و نقشه‌راه جامع به کوشش و خطا محقق نمی‌گردد. مهم‌ترین پیش‌نیاز برای ترسیم راهبردها و نقشه‌راه کلان، مدیریت دارایی‌ها و اموال، مطالعه و بررسی تجربیات موفق بین‌المللی به منظور شناسایی چالش‌ها و الزامات نظام مدیریت دارایی‌های نهادی دولتی همچون مناطق آزاد و ویژه اقتصادی می‌باشد.

اهدافی که در راستای مدیریت و مولدسازی دارایی‌ها در مناطق آزاد باید به آن توجه ویژه‌ای شود، عبارتند از:

- مطالعه وضع موجود مدیریت و مولدسازی اموال مناطق آزاد ایران (اجزاء و بازیگران و نحوه تعامل آنها، ساختارها، نقش دولت، فرآیندها و روش‌ها، سیاست‌ها، قوانین و مقررات و دستورالعمل‌ها، نقش و فرآیندهای نظارتی، عملیاتی و اجرایی).
- تجزیه و تحلیل نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و چالش‌های پیش‌روی مدیریت و مولدسازی دارایی‌های مناطق آزاد.
- مطالعه و تدقیق تجربیات بین‌المللی به منظور تبیین نقش حاکمیتی مناطق آزاد در نظام مدیریت دارایی‌های بخش عمومی.
- معرفی ابزارها و ساز و کارهای نظارتی در نظام مدیریت دارایی‌ها (ساختارها و فرآیندها).
- مطالعه و تدقیق تجربیات بین‌المللی به منظور تبیین ساختارها و فرآیندهای لازم در اجرای نقش «عملیاتی-اجرایی» در مدیریت دارایی‌ها.
- مطالعه، تدقیق و انتقال تجربیات موفق بین‌المللی در حوزه مولدسازی دارایی‌های مناطق آزاد و ویژه اقتصادی.
- مطالعه، تدقیق و ارائه دستورالعمل‌های سازمان‌های بین‌المللی نظیر سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه، به منظور تدوین استانداردهای لازم در حوزه مدیریت و مولدسازی دارایی‌های مناطق آزاد.
- مطالعه و تجزیه و تحلیل تجربیات بین‌المللی در حوزه ثبت و تمرکز آمار و اطلاعات املاک و اراضی مناطق آزاد.
- مطالعه و تجزیه و تحلیل تجربیات بین‌المللی در حوزه نحوه فروش دارایی‌های بخش عمومی در مناطق آزاد (نظارت و اجرا).
- تبیین نقش نظام مالی (بانک، بورس، بیمه) به منظور ایجاد نظام مدیریت دارایی‌های کارا و پویا.
- استخراج قوانین، مقررات و دستورالعمل‌های موجود در کشورهای مورد مطالعه در حوزه مدیریت و مولدسازی دارایی‌های بخش عمومی در مناطق آزاد.
- ارائه الگوهای موفق مشارکت دولتی و خصوصی در حوزه مدیریت دارایی و مولدسازی اموال دولتی.
- نقش مناطق آزاد در پوشش دادن و مدیریت ریسک سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در پروژه‌های مولدسازی اموال بخشی عمومی به منظور ترغیب بخش خصوصی.
- نحوه استفاده بهینه از منابع حاصل از فروش یا مولدسازی اموال و دارایی‌ها در مناطق آزاد.
- راهکارهای مولدسازی، ثروت‌آفرینی و درآمد پایدار از دارایی‌های مناطق آزاد.
- ممیزی اموال و دارایی‌ها مبتنی بر زیرساخت‌های و شبکه هوشمند در مناطق آزاد.

بررسی روش‌های جدید تامین سرمایه در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی ایران:

وجوب خلق افق‌های نوین تامین منابع مالی پایدار در مناطق آزاد

گزارش:

مهرناز عالمی

از کشور و به صورت روش سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم و با اولویت سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی است. این رویه در مناطق آزاد در هنگ کنگ و در مناطق ویژه اقتصادی در چین به شدت در این چند سال وجود داشته و البته که در کشورهای دیگر نیز است. اما در ایران به سبب تحریم‌ها و اینکه اقتصاد کشور ریسک بالایی دارد و مشکلات بانکی و مالی حاکم است، این اتفاق بسیار کم صورت گرفته است و بیشتر حجم سرمایه‌گذاری در این حوزه از محل منابع داخلی و در همچنین سرمایه‌گذاری ایرانی‌هایی که در سرزمین اصلی هستند، صورت می‌پذیرد.

ندارد، بالا رفتن دانش تصمیم‌گیران درخصوص این ابزارها است. لذا اول باید این شناخت در این رابطه ایجاد و دوم اینکه نیاز به کارشناس و مشاوران لحاظ شود؛ می‌بایست این نیاز به چشم آید و در نهایت به این سمت حرکت کنیم.

اپر پروژه‌های بزرگ، راهکار تامین مالی دارند؛ اکنون بازار سرمایه ایران پتانسیل زیادی دارد، ولی قسمتی از آن بازار سرمایه است، یکی قسمت دیگر باید حتماً از سمت ابزارهای بین‌المللی تامین مالی شود، بدین معنا که براساس ابزارهای ترکیبی از بازارهای داخلی و ابزارهای بین‌المللی این اتفاق صورت بگیرد. مناطق آزاد ایران نیازمند درک وجودی خود هستند، اینکه مناطق آزاد را چرا به وجود آورده‌اند؟! اصلاً مناطق آزاد در دنیا با چه هدفی تاسیس شده‌اند؟ آیا هر منطقه‌ای فعالیت و اقدامات مناطق دیگر را باید انجام دهد، یا متفاوت است؟ اولین موضوع همین است که متأسفانه در نظر گرفته نشده است. نکته بعد این است که آیا این مناطق در پروژه‌ها از هم کپی می‌کنند یا نه، بلکه هر منطقه مبتنی بر پتانسیل‌های همان منطقه و به لحاظ نیروی انسانی و پتانسیل‌های منطقه‌ای و کشورهای همسایه، تکنولوژی و... اقدام می‌کند. بر همین اساس بحث کارایی ابزارهای مالی را پیاده می‌کنیم و پارامترهای متناسب را می‌چینیم که منطقه‌ای، داخلی و بین‌المللی هستند و می‌شود روی آن کار کرد. لذا لزوماً از هر منبع مالی برای هر منطقه و پروژه‌ای استفاده نمی‌کنیم؛ به همین دلیل یکی از کارهای مهم هر منطقه آزاد، شناسایی نقاط قوت و ضعف است. اینها اقدامات بسیار ساده است، ولی به درستی انجام نمی‌شود و متأسفانه به دلیل نبود مشاوران تراز اول داخلی و بین‌المللی، زمان و فرصت‌های زیادی از دست می‌رود.

متأسفانه ما نمی‌توانیم ساختار مناطق آزاد را از کشور جدا کنیم، مگر اینکه رویکردمان مشخص و معین شود. در اینجا نیازمند یک الگو هستیم همانند سنگاپور، هنگ‌کنگ، دبی و دیگر مناطق آزاد موفق که در دنیا وجود دارند. بر همین اساس باید نظام‌های ارزیابی و کنترل آنها درخصوص منابع و مصارف را بررسی کنیم و از آنجایی که خیلی از تامین مالی‌ها به صورت اف‌تی، آی در آن کشورها انجام می‌شود، صاحبان سرمایه درایت کافی را دارند؛ زیرا در ایران منابع دولتی، بودجه و یا ترکیب این دو است، با اتفاق‌های دیگری می‌افتد که به آن صورت نیست. لذا نیازمند این می‌شویم که اقدامات نظارتی بگذاریم، اما در دنیا این موضوع بسیار شفاف است.

یکی از پتانسیل‌های شرکت‌های سرمایه‌گذاری این است که تبدیل به نقطه اصلی جذب سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد شوند؛ اما در امرای مشکلاتی وجود دارد و می‌خواهیم همواره قدرت در یک نقطه متمرکز شود و این اجازه را به شرکت‌های دیگر نمی‌دهیم. در مناطق آزاد هم بدین ترتیب است، سازمان‌ها علاقه دارند این قدرت را داشته باشند. اولین موضوع مهم این است که این تغییر در ذهنیت‌ها ایجاد شود. نکته دیگر این است که سرمایه‌های بین‌المللی اجازه دهیم کار کنند، یعنی دستشان را باز بگذاریم تا با شرکت‌های بین‌المللی قرارداد ببندند، مشاورین بزرگ استخدام کنند و از پتانسیل آنها استفاده نمایند؛ اما برای این اقدامات باید آزادی عمل داشته باشند، نه آنکه محدود شوند و مثل سرزمین اصلی دچار مشکلات عمده گردند. نکته دیگر اینکه نیازمند یکسری قوانین و مقررات در کلیت است که این اجازه و راحتی عمل را مجلس باید به مناطق آزاد و شرکت‌های سرمایه‌گذاری دهد تا بتوانند با فراغ بال فعالیت‌های مدنظر را انجام دهند. این سه موضوع نیازمند اراده منسجم و قوی است. امروز بازار سرمایه ایران آفت‌زرد شده که حداقل مناطق آزادی که چابک و توانمند هستند، بتوانند از این منابع داخلی استفاده نمایند و پس از رفع تحریم‌ها، به دنبال تامین مالی بین‌المللی برویم و این شرکت‌های سرمایه‌گذاری هستند که باید حلقه حضور متفکرین و افراد توانمند در حوزه سرمایه‌گذاری هم در خارج و هم داخل ایران باشند تا بتوانند تکانی به این وضعیت دهند.

یوسف هاشم‌نژاد، کارشناس حوزه تامین مالی و سرمایه‌گذاری:

شریان‌های مالی، ابزار کلیدی توسعه و پیشرفت مناطق آزاد

امروزه بسیاری از کشورهای پیشرفته براساس

یک عامل مهم درخصوص موانع سرمایه‌گذاری وجود دارد و آن هم سهولت کسب و کار در کلیت کشور، در سرزمین اصلی و در مناطق آزاد است. در مورد مناطق آزاد ایران اگر بخواهیم ریسک‌ها را ببینیم، در ابتدا یک ریسک سیاسی نمود پیدا می‌کند که در واقع از همه بالاتر است؛ بنابراین یک ریسک کشوری و اقتصادی کلان و بعد زیرمجموعه ریسک‌های منطقه‌ای و استانی و... وجود دارد. وقتی درخصوص مناطق آزاد صحبت می‌کنیم، درست است که این مناطق، آزاد هستند، اما ریسک‌های کشوری و ریسک‌های سیاسی بر روی آنان تاثیرگذار است. به همین سبب هنگامی که در مورد موانع صحبت می‌کنیم، یعنی درخصوص ریسک صحبت می‌نماییم.

یکسری از این ریسک‌ها در حوزه‌های کسب و کار، سیاسی، بین‌المللی و اقتصادی است. مناطق آزاد الزاما از اینها دور نیستند، ریسک‌های اقتصادی در ایران به واسطه تحریم‌ها و FATF، بحث جذب سرمایه‌گذاری خارجی در کشور را با مشکلاتی مواجه کرده است، همه اینها جزء موانع مناطق است، اما مناطق آزاد ایران هم مشکل دیگر هم دارند و آن این است که هنوز تکلیف این مناطق به عنوان پیشران‌های توسعه کشور همچون بسیاری از کشورها حل نشده است؛ یعنی همچنان مناطق آزاد را به عنوان مناطقی معرفی می‌کنند که مالیات کمتر داده می‌شود یا یکسری معافیت‌ها ارائه می‌گردد؛ در صورتی که این مناطق در دنیا سهولت بیشتری برای سرمایه‌گذاری دارند و سرمایه‌گذاری در این مناطق راحت‌تر اتفاق می‌افتد و دست و پاگیر نیست؛ ولی متأسفانه در ایران به این سمت حرکت نکردیم، گرچه کارهای خوبی انجام شده، اما با استانداردهای دنیا فاصله داریم. یکی از مهم‌ترین نکاتی که در مناطق آزاد ایران باید موردتوجه قرار گیرد، این است که شما نمی‌توانید با رویکردهای سنتی و دایره بسته تصمیم‌گیران و مشاوران، در روش‌های تامین مالی توسعه ایجاد کنید؛ مثال‌های زیادی وجود دارد در مناطق ویژه اقتصادی در چین تا مناطق آزاد در ترکیه و امارات متحده عربی و کشورهای دیگر که با حضور مشاوران بین‌المللی و مشاوران تراز اول از کشورهای خودشان توانستند برنامه‌های کلانی را برای تامین مالی به کار گیرند. در ایران هم البته این کار امکان‌پذیر است، اما متأسفانه خیلی وقت‌ها در حوزه تامین مالی سخت قبول می‌کنیم که با بازارهای بین‌المللی و بازارهای جهانی مشاور بین‌المللی و تراز اول انتخاب کنیم، درحالی که به کسانی احتیاج داریم که فکرشان بزرگ باشد تا بتوانیم از آنها یاد بگیریم. اما در خود ایران هم خیلی از مشکلاتی که در مناطق آزاد وجود دارد به عدم اشراف مدیران و بسیاری از افراد در این مناطق به همین روش‌های داخل مملکت یعنی در حوزه بازار سرمایه، ابزارهای بانکی یا بحث ابزارسازی اختصاصی برای مناطق آزاد برمی‌گردد؛ البته که یکسری از مناطق از آن خوب استفاده کردند و برخی مناطق هم فاصله زیادی با آن دارند. باید تاکید نمود که این موضوع بیشتر رویکرد تفکری است، یعنی می‌شود این موضوع را کار و بهتر کرد، ولی نیازمند رویکرد و تفکرات جدید، انسان‌های جدید و واقعیت امر هزینه کردن است؛ یعنی این رویه رایگان به دست نمی‌آید و کسی مجانی دانش خود را در اختیار کسی قرار نمی‌دهد. لذا باید در این حوزه هزینه کنیم و با این هزینه در نهایت می‌توانیم به خروجی مناسبی دست پیدا نماییم.

روش‌های مختلفی برای تامین مالی وجود دارد، از جمله صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری عمومی، شرکت‌های سرمایه‌گذاری، هلدینگ‌های سرمایه‌گذاری و... همه اینها در قانون پیش‌بینی شده و راهکارهای آن نیز مشخص است. به نظر آنچه در بسیاری از مناطق و کلیت کشور وجود

رهیافت‌های مشارکت توسعه و استفاده از ظرفیت‌های منحصربه‌فرد بخش‌های مردمی اقتصاد از جمله بخش تعاون به عنوان بخش خصوصی نظام‌مند و جامعه‌محور، موفق به راهبری و اجرای بسیاری از پروژه‌های توسعه‌ای شده و با بسجج توانمندی‌های مادی و معنوی جوامع، جلوه‌های بارزی از مشارکت عمومی-خصوصی را در زمینه‌ها و مقاصد مختلفی همچون ایجاد زیرساخت‌های فیزیکی تولید و توزیع برق، آب و فاضلاب، خطوط لوله، دفع زباله، مسکن، بیمارستان، ساخت مدرسه، استاندارد، زندان، راه‌آهن، کنترل آلودگی هوا، خطوط ریلی، سیستم‌های مبتنی بر فناوری اطلاعات، ارائه خدمات بهداشتی و اجتماعی رقم زده‌اند.

در ایران هم اجرای طرح‌های عمرانی، زیربنایی و توسعه‌ای کشور و نحوه تامین مالی آنها، یکی از دغدغه‌ها و موضوعات مهم موردتوجه تمامی دولت‌ها بوده است. در طول سالیان متمادی نحوه تامین مالی و اجرای این طرح‌ها صرفاً بر پایه منابع محدود بودجه عمومی و اجرا براساس روابط کارفرمایی و پیمانکاری استوار بوده است که عدم تامین و تخصیص بودجه موجب تاخیرهای چندین ساله در اجرا و بهره‌برداری این پروژه‌ها شده است. این امر سبب شده، دولت‌ها به منظور دستیابی به منابع مالی و همچنین از راستی افزایش کارآمدی اجرای طرح‌های زیرساختی از طریق مشارکت بخش‌های غیردولتی اقدام نماید.

مشهورترین روش‌های تامین مالی در دنیا به ترتیب ذاتی، اثر بخشی و مرغوبیت: اول سرمایه‌گذاری خارجی؛ دوم بازار سرمایه و بورس، سوم مجامع شرکت‌ها و چهارم بیمه‌ها است. دیگر روش‌ها؛ صندوق‌ها و بانک‌ها و در نهایت بودجه دولت است. دولت‌های دنیا برای توسعه مناطق سعی می‌کنند مشارکت‌های عمومی و خصوصی را بیشتر وارد در موارد کمتری بودجه تامین کنند؛ چراکه ناتوانند و اگر هم بخواهند نمی‌توانند فراهم کنند. پس اگر بخواهیم بهترین سرمایه‌گذاری‌ها را به ترتیب بگوییم، همین روش‌های فوق است. اما مناطق آزاد، مناطقی از کشور هستند که از نظر اقتصادی شرایطشان خاص است؛ زیرا مقررات ملی و بین‌المللی متفاوتی برای آنان حکم شده است. به هر حال باید تاکید کرد که قوانین و مقررات دست و پاگیر در مناطق آزاد کمتر وجود دارد و توسعه مناطق آزاد تجاری-صنعتی بدون تنوع‌بخشی در تامین مالی و بدون توسعه نهادهای مالی توسعه امکان‌پذیر نیست. در حقیقت یکی از ابزارهای مهم و کلیدی که موجب سرعت‌دهی به توسعه و پیشرفت در مناطق آزاد می‌شود، شریان‌های مالی است.

آنچه مقررات مربوط به سرزمین اصلی است، در مناطق آزاد باید برداشته شود؛ خواه اصلاح اساسنامه و افزایش حدود اختیارات و یا ایجاد زیرساخت‌های فناوری و حقوقی و هر آنچه که مانع باشد. این قاعده کلی باید وجود داشته باشد، اما در بعد نهادها و روش‌های تامین مالی و ابزارهای تامین مالی این نیز نیازمند به شرح است. ابزار هستیم و اینکه مناطق آزاد را باید به قدری جذاب نماییم که به جای آنکه مرکز واردات کالا‌های مصرفی و بعضاً نامرغوب و وارد کردن آن به سرزمین اصلی باشد، کاری کنیم که از نظر تامین مالی هاب منطقه شویم. شرکت‌های صنعت بیمه و صنعت مالی باید آنجا کار کنند، بازار سرمایه باید در مناطق دایر شود تا مناطق آزاد در تامین مالی خودشان عاجز نباشند.

اکنون مناطق آزاد شرکت‌های سرمایه‌گذاری دارند که این شرکت‌ها به صورت سنتی اداره می‌شود و نمی‌توانند سهام‌شان را عرضه و در پروژه‌ها تامین مالی کنند. این شرکت‌های مبتنی بر بودجه سازمان‌های مناطق آزاد هستند، یا برای پروژه‌ها وام می‌گیرند و یا افراد به صورت مستقیم شریک می‌شوند؛ اما اگر کاری کنیم که بازار سرمایه در مناطق آزاد ورود کند، آن وقت هر کسی با دارایی کم هم می‌تواند آنجا مشارکت کند. ضمن اینکه شرکت‌های سرمایه‌گذاری می‌توانند حتی از مزیت‌ها، معافیت‌ها و اقامت در بازار بورس و سرمایه و شرکت‌ها سرمایه‌گذاری استفاده کنند.

متأسفانه در مناطق آزاد پشت هم مصوبه می‌دهیم بدون آنکه فکر کنیم که چگونه باید تامین مالی برای توسعه مناطق انجام شود بدون آنکه بدانییم چگونه می‌توانیم گمرکات را بیاوریم و یا اینکه چگونه بعضی جاها که به زیرساختی مثل راه‌آهن نیاز است، می‌توانیم تامین مالی کنیم. چگونه انبارها، سردخانه‌ها و در صورت وجود بندر شناورها و جرققیل‌ها را مهیا کنیم؟ اینها زیرساخت‌های لازم برای توسعه مناطق آزاد است که بایستی از دولت و اداره‌کنندگان این مناطق و در واقع از حاکمیت خارج کنیم. نه ما می‌پسندیم تامین مالی کنند و نه آنها می‌توانند تامین مالی را انجام دهند.

در مناطق آزاد ایران، روش و مشارکت‌های مستقیم اجرا می‌شود، مثلاً یکی می‌آید می‌گوید من فلان بازارچه را می‌سازم، لذا بیشتر روش‌ها جنبه‌های مشارکتی دارد؛ از طرفی تامین مالی خارجی خیلی هم کم صورت می‌گیرد، درحالی که در منطقه آزاد خیلی کمتر محدودیت داریم، ولی از این ظرفیت استفاده نمی‌کنیم. باید بازار مشتقه ارزی، مرکز خرید و فروش ارزهای دیجیتال، صرافی دیجیتال، بورس مناطق آزاد، ورود شرکت‌های سرمایه‌گذاری مناطق آزاد به بورس با اصلاح اساسنامه و تامین مالی، توسعه اوراق‌ها و فروش اوراق مشارکت، اوراق تامین مالی همه و همه بیایند حتی دولت باید بیاید و اوراقش را در مناطق آزاد عرضه و شرکت‌های خارجی بتوانند برای پروژه‌ها تامین مالی کنند. لذا ظرفیت داخلی اشباع شده و ظرفیت داخلی امکان این همه برنامه معوق دولت و نیازهای دولت به بودجه را ندارد.

بررسی عوامل موثر بر رشد و گسترش صنعت توریسم در مناطق آزاد ایران:

توسعه صادرات غیرنفتی، با ایجاد برند گردشگری در مناطق آزاد

گزارشن: فریبا شیخی

صنعت گردشگری یکی از بزرگترین و پربازده‌ترین فعالیت‌های اقتصادی در دنیا است که بالاترین میزان ارزش افزوده را ایجاد می‌کند و به‌طور مستقیم و غیرمستقیم، سایر فعالیت‌های اقتصادی و فرهنگی را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.

توسه گردشگری، یکی از رویکردهای ایجاد تحول اقتصادی-اجتماعی در جهان می‌باشد که همواره مورد توجه پژوهشگران و برنامه‌ریزان قرار دارد. بر این اساس با عنایت به اهمیت توسعه مناطق آزاد در اقتصاد کشور، نگاه به جایگاه گردشگری در این مناطق به جهت برخورداری از منابع بالقوه گردشگری، موقعیت استراتژیک و ژئوپلیتیک منطقه‌ای، امری ضروری به نظر می‌رسد.

بسیاری از کشورهای پویا، این صنعت را به عنوان منبع اصلی درآمد، اشتغال‌زایی، رشد بخش خصوصی و توسعه ساختار زیربنایی می‌دانند. با توجه به تاثیر گردشگری بر تمامی شئون اقتصادی یک کشور، می‌توان گردشگری را صادرات نامرئی نامید؛ چراکه هر دلار آن، همچون دیگر اقلام صادراتی، وارد اقتصاد کشور می‌شود. همچنین که ارزهای حاصله در اقتصاد یک کشور به گردش درمی‌آیند، میزان اثرگذاری آن افزایش یافته و ضریب تکاثر درامدی نیز محاسبه می‌شود. به همین ترتیب اثر درآمدهای حاصل از گردشگری بر روی مالیات‌ها و مشاغل برآورد خواهد شد. بر این اساس گردشگری یک صنعت صادراتی است.

یکی از ابزارهای مفید و موثر در سیاست توسعه صادرات، استفاده از مزیت و توانایی‌های مناطق آزاد است. مناطق آزاد عبارت است: از نواحی محصور و محافظت شده در کنار سواحل، فرودگاه‌ها و دیگر اماکن که کالا از طریق هوا، دریا و زمین بدون پرداخت عوارض گمرکی برای امر صدور مجدد وارد و با انجام فرآیندهای تولیدی و ایجاد ارزش افزوده به کشورهای مبدأ یا ثالث صادر می‌گردد.

در سطح جهانی، اولین منطقه آزاد تجاری، منطقه آزاد شانون در سال ۱۹۵۹ در ایرلند با هدف جذب سرمایه‌های خارجی، فن‌آوری و ایجاد اشتغال، ایجاد شد. در ایران نیز مناطق آزاد در بهمن‌ماه سال ۱۳۶۸ در قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، با به عرصه حضور در اقتصاد کشور گذاشتند. درحال حاضر ۸منطقه آزاد فعال در کشور وجود دارد، که عبارتند از: مناطق آزاد کیش، قشم و چابهار، ارس، اروند، انزلی، ماکو و شهر فرودگاهی امام خمینی(ره) و ۷منطقه آزاد جدید نیز در بهار سال ۱۴۰۰ با تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام به خانواده مناطق آزاد افزوده شدند.

گردشگری مجموعه و منظومه‌ای متشکل از گردشگر، عرضه‌کنندگان خدمات و کالا، دولت و جامعه میزبان می‌باشد که با یکدیگر در تعامل و ارتباط هستند. هدف از گردشگری جلب و جذب گردشگر است.بنابراین، گردشگری رامی‌توان به صورت ترکیبی از فعالیت‌ها،خدمات،سیاست‌ها،خطمش‌ها،ضوابط،معیارها و کالاهایی تعریف کرد که برای تحقق سفر گردشگر ضرورت دارد.

صنعت گردشگری علاوهبر نقش و تاثیر بسزای آن در ابراز هویت ملی و ایجاد امنیت اجتماعی، موجب ارتقای ابعاد وسیع اقتصادی ازجمله ایجاد فرصت‌های شغلی، درآمدزایی، کاهش فقر و گسترش عدالت اجتماعی و رفاه در جامعه می‌شود و توسعه صنعت گردشگری مقدمه‌ای برای توسعه سرمایه‌گذاری در دیگر بخش‌های اقتصادی است که لازمه آن حضور در زنجیره جهانی گردشگری و نظام‌های بزرگ سامان یافته است.

از سوی دیگر براساس قانون مناطق آزاد، این مناطق به منظور پشتیبانی از فعالیت‌های اقتصادی و برقراری ارتباط تجاری بین‌المللی و تحرک در اقتصاد منطقه‌ای و تولید و پردازش کالا، انتقال فناوری، افزایش صادرات غیرنفتی، ایجاد اشتغال مولد و جلب و تشویق سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، صادرات مجدد، عبور خارجی (ترانزیت) و انتقال کالا (ترانزیت) تأسیس شده‌اند و یکی از کارکردهای این مناطق به منظور تأمین و تحقق اهداف فوق، توسعه صنعت گردشگری کشور است.

با هدف گسترش همکاری‌ها در حوزه‌های استانداردسازی و تعریف شاخص‌ها، تفاهم‌نامه همکاری بین دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی و مرکز آمار ایران به امضا رسید. این تفاهم‌نامه همکاری با هدف توسعه فرآیندهای آماری مبتنی بر تعاملات برخط و تولید آمارهای مبتنی بر داده‌های ثبتی، ارتقای تحلیل‌ها و تفسیرها و متغیرهای اقتصادی، اجتماعی- فرهنگی، علمی و فن‌رانشناختی، میان «سعید محمد» مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایعالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی و «جواد حسین‌زاده» رئیس مرکز آمار ایران منعقد شد.

مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در این مراسم با تأکید بر اینکه به دنبال حکمرانی داده‌ها و اطلاعات واحد در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی هستیم، گفت: مبنای همه تصمیم‌گیری ما اطلاعات درست و آمارهای دقیق است. برای بالا بردن کیفیت اطلاعات و دقیق بودن آمار، در گام اول نیاز

به‌طور کلی صنعت توریسم از دو جهت دارای اهمیت است:

اولا موجبات آشنایی مردم با دیگر فرهنگ‌ها، نژادها، اقوام، سرزمین‌ها، گویش‌ها و… را فراهم می‌نماید. ثائیا از نظر اقتصادی یکی از منابع درآمد و ارز محسوب می‌شود که امروزه جنبه اقتصادی این صنعت بیشتر مورد توجه است.

مناطق آزاد ایران دارای مجموعه وسیعی از فرصت‌های گردشگری هستند. آثار تاریخی و جاذبه‌های طبیعی مناطق ازجمله فرصت‌ها و امکاناتی است که اگر درست و به‌موقع مورد برنامه‌ریزی و بهره‌برداری قرار گیرد، می‌تواند به گنجینه‌ای برای کشور و تحقق اهداف مناطق تبدیل شود. استفاده از مدیران متخصص صنعت گردشگری در مناطق آزاد به منظور برنامه‌ریزی و ارائه راهکارهای مناسب، ضروری به نظر می‌رسد. تبلیغات صحیح و اطلاع‌رسانی وسیع نیز از دیگر راهکارهای عملی است که در زمینه جذب گردشگر می‌تواند بسیار مفید واقع شود. ارائه تبلیغات داخلی و خارجی جهت به تصویر کشاندن امکانات و استعدادهای طبیعی و جاذبه‌های متنوع توریستی و شناخت عمقی فرهنگ‌کی، خرده فرهنگ‌ها، تمدن، تاریخ و حیات اجتماعی-اقتصادی مناطق در توسعه صنعت توریسم بسیار موثر خواهد بود.

استفاده از وسایل ارتباط جمعی مانند تلویزیون، رادیو، تلفن، پرگزاری کنفرانس‌ها و نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های فرهنگی و هنری و همچنین شرکت در جشنواره‌ها و کنفرانس‌های بین‌المللی بسیار مهم می‌باشند. بهره‌گیری از شیوه‌ها و روش‌های مدرن در تبلیغات برای معرفی جاذبه‌های توریستی و گردشگری کشور و شرکت در نمایشگاه‌های سیاحتی معروف جهان وفعال نمودن خانه‌های فرهنگ ایران در کشورهای مختلف و ایجاد زمینه‌های لازم در سفارتخانه‌های خارج از کشور برای ارائه درست این‌جاذبه‌ها برای علاقه‌مندان سفر به ایران و استفاده از برنامه‌های تلویزیونی در جهت معرفی جاذبه‌های گردشگری و سرمایه‌گذاری مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و همچنین شناساندن مزیت‌های این مناطق بسیار ضروری است.

سرمایه‌گذاری در زمینه ساخت هتل، اقامتگاه، رستوران و مراکز خرید مدرن و مطابق با استانداردهای روز دنیا می‌تواند در جذب گردشگر مفید باشد. در ضمن، اقامتگاه‌ها، هتل‌ها، مراکز سیاحتی و واحدهای ارائه‌کننده خدمات گردشگری باید با رویه‌ای یکسان فعالیت کنند تا بتوانند خدمات مطلوب‌تر و باکیفیت‌تری ارائه دهند.

همچنین، مناطق گردشگرپذیر، اماکن تاریخی، جاذبه‌های طبیعی و گردشگری مناطق آزاد باید به خوبی شناسایی شده و در سایت‌های گردشگری جهانی به صورت مصور معرفی شوند. جاذبه‌ها، انسان‌ساز و مصنوعی مثل آسمانخراش‌های بزرگ، پل‌های طولی، تونل‌های زیرآب، آکواریوم‌های بزرگ دریایی و… تلفیق فناوری با جاذبه‌های طبیعی، جاذبه‌های دست‌ساز را خلق می‌کند که می‌تواند در جذب گردشگر موثر باشد. همان‌گونه که گفته شد یکی از مهم‌ترین اهداف تأسیس مناطق آزاد تجاری-صنعتی، توسعه صادرات غیرنفتی و

گزارش

افزایش مناسبات تجاری با کشورهای خارجی است که طی سال‌های متعددی از سوی مسئولان امر مورد تأکید قرار داشته است.

بررسی عملکرد مناطق آزاد در بحث تحقق برنامه‌های تعیین شده از نگاه کارشناسان، نتایج متفاوتی را نشان می‌دهد که عمدتا با اهداف اولیه تأسیس این مناطق تا حدودی فاصله دارد که آن هم نشأت گرفته از شرایط کلی کشور است؛ اما یک نکته را نمی‌توان نادیده گرفت و آن موقعیت مناطق مذکور در توسعه فعالیت‌های گردشگری و جذب توریست است.

واقعیت آن است که بسیاری از شگفتی‌ها و آثار تاریخی و جاذبه‌های طبیعی در مناطق آزاد کشورمان علی‌رغم تلاش مسئولان برای معرفی آنها به گردشگران هنوز ناشناخته مانده‌اند و چنانچه با یک برنامه‌ریزی صحیح و تخصصی امکانات و بودجه لازم و همچنین جلب مشارکت بخش خصوصی بتوان آنها را به مردم و به‌ویژه جامعه بین‌المللی معرفی کرد، به‌طور قطع از میزان سفرهای گردشگران داخلی و خارجی به برخی از کشورهای همسایه و منطقه به نحو بارزی کاسته خواهد شد و درآمد ناشی از توریسم که امروزه به منبع قابل‌توجهی برای کسب درآمد دولت‌ها تبدیل شده، افزایش خواهد یافت.

علاقه‌مندی مسئولان گردشگری مناطق آزاد به سرمایه‌گذاری بیشتر در این بخش و هماهنگی و تعامل با شرکت‌های مطرح در عرصه گردشگری، نوید یکی همکاری نزدیک و فربخیزش در زمینه استفاده از پتانسیل‌های موجود در این مناطق و افزایش سهم بخش گردشگری در رشد اقتصاد ملی را می‌دهد که امیدواریم گشاینده مسیری روشن به سوی آینده باشد.

امید است مسئولین مناطق آزاد با یک برنامه جامع و استراتژیک و همچنین اهداف و سیاست‌های مشخص، بتوانند پذیری تمداد بیشتری از گردشگران داخلی و خارجی در مناطق متبوع خود بوده و منجر به جذب سرمایه‌گذاری بیشتر در مناطق آزاد شوند.

ضرورت ایجاد برند گردشگری در مناطق آزاد کشور

رونق و توسعه صنعت گردشگری به سبب درآمدزا بودن و سود سرشار آن، یکی از آرزوهای و برنامه‌های دولت‌ها در قرن حاضر است و به هر ترتیب با به‌کارگیری امکانات موجود، قصد تحقق آرمان‌های خویش را در این صنعت روبه توسعه در جهان داشته و دارند.

یکی از سیاست‌ها و نسخه‌هایی که مسئولان گردشگری برای موفقیت و توسعه این صنعت بین‌المللی، در نظر گرفته‌اند، بحث برندسازی برای گردشگری بوده و هست. اگر چه بحث برندسازی در دیگر صنایع نیز برای موفقیت آنها مطرح شده؛ اما ظاهرا کارکرد علمی و عملی آن در بحث اقتصاد گردشگری نیز طی چند سال گذشته به اثبات رسیده است.

بی‌تردید در مسیر ایجاد برند گردشگری ریزه‌کاری‌های بسیار زیادی وجود دارد که نمی‌توان با نگاهی سطحی از این موضوعات به سادگی گذشت و بی‌شک استفاده از تجربیات و نمونه‌های موفق در جهان می‌تواند در

دسترسی به این مهم نقش پررنگی را بازی کند. بنابراین بسیاری از کشورهای مطرح در این صنعت اقدام به سرمایه‌گذاری‌های کلان درخصوص برندسازی برای صنعت گردشگری خود کرده‌اند که در این زمینه می‌توان به ترکیه، تایلند، استرالیا، ژاپن، چین و هندوستان اشاره کرد. برخی از این کشورها حتی به ساخت یک برند یا دو برند بسنده نکرده‌اند و با سرمایه‌گذاری‌های هنگفت، دست به انتخاب و معرفی بیش از ده‌ها برند در زمینه‌های مختلف این صنعت زده‌اند.

در حوزه مناطق آزاد ایران، ما نمونه موفق برند جزیره کیش را در حوزه گردشگری و تنها در یک نقطه از هشت منطقه آزاد خود داریم؛ و این موضوع با عنایت به ظرفیت‌های بسیار عظیمی که در تک‌تک مناطق آزاد کشور از حیث گردشگری و تنوع آب و هوایی و ده‌ها مزیت ایران زمین به نشان از توجه کم به این ابرحوزه اقتصادی می‌باشد. اگر هدف توسعه پایدار گردشگری ایران از توجه به ظرفیت مناطق آزاد است، باید به ارتقای تخصص نیروی انسانی توجه‌شود بدون توجه به این مهم نمی‌توانیم شاهد توسعه باشیم. ضرورت آموزش عمومی و تخصصی گردشگری یکی از مهم‌ترین مقوله‌های رسیدن به ایجاد برندینگ در این حوزه بشمار می‌آید و با مشخص شدن جایگاه گردشگری در ایران، منابع فعلی گردشگری ازجمله هنر، طبیعت بکر، تنوع آب و هوایی و ده‌ها مزیت ایران زمین به عنوان جاذبه‌های این مناطق معرفی شود.

در حوزه علمی اکثر کشورهای پیشرفته، جایگاه گردشگری در صحنه علمی و آکادمیک آنها موقعیت ویژه‌ای را به خود اختصاص داده است. در این کشورها دانشگاه‌ها، دانشگاه‌ها و مراکز علمی و تحقیقاتی دقیقا همچون دیگر رشته‌های تحصیلی، مشغول تربیت دانشجو و متخصص این صنعت هستند و دوره‌های مختلفی را در این زمینه برگزار می‌کنند. بنابراین ما نیز باید حتما این مسیر را طی کنیم و به گردشگری ایران صرفا به عنوان یک مقوله اجتماعی و صرفا داخلی نگاه نکنیم و با ترافیک مرده‌ی در چند روز تعطیل در طول سال در مناطق، آواز موفقیّت در حوزه جذب گردشگر نخواینم؛ موفقیت ما زمانی شکل می‌گیرد که بتوانیم در یک گروه بزرگ و با هدفی مشخص، در کنار کار علمی در حوزه ایجاد صنعت پایدار گردشگری در منطقه آزاد خود فعالیت کنیم.

شاید بهترین راهکار و برنامه، شروع بستر آموزش گردشگری از دبستان‌ها و حتی سنین کودکی با کار فرهنگی در جوامع محلی مناطق آزاد باشد تا ابتدا فرهنگ گردشگری رونق گیرد و در سنین بزرگسالی همان کودکان، صنعت گردشگری را رونق بخشند؛ چراکه نگاه و فرهنگ درستی از گردشگری را در اختیار خواهند داشت. ایجاد هلدینگ گردشگری در مناطق آزاد کشور نیز خود یکی از راهکارهای عملیاتی این امر می‌باشد؛ هلدینگی که با حضور متخصصین این حوزه و نگاه کارشناسی به ظرفیت‌های هر یک از مناطق آزاد می‌تواند با یک مدیریت واحد با هماهنگی با مناطق آزاد و دبیرخانه و نیز فعالیت بر روی کشورهای همسایه، شروع به جذب و فعالیت در حوزه معرفی و ایجاد برند گردشگری در این مناطق انجام دهد و با همکاری با شرکت‌ها و مجموعه‌های بزرگ گردشگری در کشورهای همسایه و ایجاد تعامل و توافق با ایرلاین‌های بزرگ و معتبر دنیا در سطح منطقه و در شناسایی و ترغیب گردشگران خارجی به استفاده از منابع بکر و جذاب مناطق آزاد فعل و پویا عمل کند.

اگر با مدیریت صحیح و تعامل درست در حوزه گردشگری، موفق به رویداد دو اتفاق در کنار ساخت برند گردشگری شویم، در آینده شاهد رشد و رونق صنعت گردشگری در مناطق آزاد خواهیم بود که عبارتند از:

۱) صنعتی شدن مقوله گردشگری در کنار صنایع دیگر در مناطق آزاد
۲) علمی شدن صنعت گردشگری و تربیت نیروی متخصص در این حوزه
البته این دو رویداد باید همزمان با یکدیگر صورت پذیرد تا بتوانیم آینده مناسبی را برای گردشگری در مناطق آزاد کشورمان شاهد باشیم.
برپایه نمایشگاه‌ها و همایش‌های تخصصی و دعوت از شرکت‌های بزرگ و فعال در حوزه گردشگری در منطقه و همچنین حضور اساتید بین‌المللی در این حوزه در کنار تبلیغات تأثیرگذار می‌تواند در پایداری و تقویت این حوزه صنعتی نقش بسیار مهم و تأثیرگذاری را ایفا نماید.

رئیس مرکز آمار ایران:

یک نظام یکپارچه واحد دست پیدا کنیم. گفتنی است، این تفاهم‌نامه همکاری در ۷ماده تنظیم شده است که ازجمله اقدامات مشترک آن می‌توان به ارتقای جامعیت داده‌ها و اطلاعات آماری کشور با افزودن داده‌ها و اطلاعات آماری مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، فراهم‌آوری بستریهای لازم برای مدیریت کیفیت داده‌های جمع‌آوری شده از پایگاه‌های داده متصل به سامانه‌های مناطق، ایجاد تحول در نظام‌های نگهداری و پردازش داده‌ها، انجام اقدامات لازم در زمینه نوین‌سازی نظام تولید، جمع‌آوری، ارتقای سطح کیفی داده‌ها و انتشار آمارهای رسمی به‌ویژه داده‌های ثبتی‌مینا و استقرار نظام حکمرانی داده در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی اشاره کرد.

ثبتی‌مینا پیش برود، به همین منظور در نظر داریم در سال۱۴۰۵ اولین سرشماری عمومی نفوس مسکن ثبتی‌مینا در کشور اجرا گردد. رئیس مرکز آمار ایران با اشاره به اینکه مناطق آزاد از اهمیت زیادی در اقتصاد کشور برخوردار هستند، تصریح کرد: طی این سال‌ها همکاری‌های مشترکی بین مرکز آمار و مناطق آزاد، به‌ویژه در کیش و قشم انجام شده و لازم است در سایر مناطق آزاد هم اجرایی شود. امیدوارم با امضای این تفاهم‌نامه، نواقص ما در طرح‌های آماری مرتفع شود و به یک نظام یکپارچه واحد دست پیدا کنیم.

گفتنی است، این تفاهم‌نامه همکاری در ۷ماده تنظیم شده است که ازجمله اقدامات مشترک آن می‌توان به ارتقای جامعیت داده‌ها و اطلاعات آماری کشور با افزودن داده‌ها و اطلاعات آماری مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، فراهم‌آوری بستریهای لازم برای مدیریت کیفیت داده‌های جمع‌آوری شده از پایگاه‌های داده متصل به سامانه‌های مناطق، ایجاد تحول در نظام‌های نگهداری و پردازش داده‌ها، انجام اقدامات لازم در زمینه نوین‌سازی نظام تولید، جمع‌آوری، ارتقای سطح کیفی داده‌ها و انتشار آمارهای رسمی به‌ویژه داده‌های ثبتی‌مینا و استقرار نظام حکمرانی داده در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی اشاره کرد.

یادداشت

تبدیل گردشگر به سرمایه‌گذار در مناطق آزاد

یادداشت:

فرششته نورمحمدی

کارشناس حوزه گردشگری

وجود گردشگر در هر منطقه‌ای به عنوان یک سرمایه تلقی می‌گردد و تبدیل این سرمایه به سرمایه‌گذار، نیازمند گذر از یکسری شرایط و فرآیندها است.

یک گردشگر مکان‌هایی را برای سفر انتخاب می‌کند که دارای جاذبه‌های مختلف طبیعی و تاریخی بوده و یا ویژگی خاص از نظر معماری، تکنولوژی، هنری و یا حتی خرید باشد و البته اینها فقط برای انتخاب مقصد گردشگری کافی نیست؛ اغلب گردشگران به جز گردشگران ماجراجو، مقاصدی را انتخاب می‌کنند که دارای آرامش و امنیت بوده و فرهنگ بومی نیز برای میزبانی مناسب باشد. مقوله‌هایی که سرمایه‌گذاران نیز به‌دنبال آن هستند و مهم‌ترین بعد آن، امنیت می‌باشد. بنابراین وجود گردشگران در یک منطقه نشان‌دهنده وجود امنیت است، که شاخص مهمی برای سرمایه‌گذاران محسوب می‌شود؛ در نتیجه گردشگران با احساس امنیت می‌توانند به سرمایه‌گذاری نیز فکر نمایند.

حضور هر گردشگری در یک کشور و یا منطقه، نشان‌دهنده علاقه‌مندی آن فرد به بازدید از آن محل با توجه به احساس آرامش و امنیت و نیز تأمین نیازهای فردی آن شخص است و هر گونه توسعه و تأمین زیرساخت‌های لازم، موجبات حضور هرچه بیشتر گردشگران را تضمین می‌نماید و در این بین بازارهای خدماتی، جهت ارائه سرویس به این افراد، گسترش می‌یابد و سرمایه‌گذاری در این حوزه باعث رشد و توسعه یک کشور یا منطقه می‌شود. اما همیشه حضور یک گردشگر یا گردشگران در یک موقعیت جغرافیایی را نباید دلیلی برای توسعه و یا آماده‌سازی زیرساخت‌ها از طرف میزبان دانست و باید به این موضوع اندیشید که چگونه همین افراد خود به‌عنوان سرمایه‌گذار می‌توانند مطرح گردند و رشد و توسعه توسط آنها رخ دهد؟

برای پاسخ به این سوال باید ابتدا نیازهای یک گردشگر را شناخت و سپس ترغیب فرد یا افراد را برای تأمین نیازهای فردی و در کنار آن امکان سودآوری برای شخص را دنبال کرد. به‌طور مثال اگر گردشگری خارجی از منطقه آزادی بازدید می‌کند،بازدید از آثار و جاذبه‌های موجود در آنجا،انگیزه اصلی است؛ ولی تأمین امنیت اجتماعی و فردی افراد و به نوعی احساس آرامش ولت بازدید برای گردشگر، علت اصلی حضور وی در منطقه است. این امر جنبه تقاضامندی گردشگر را با توجه به عرضه خدمات از طرف میزبان را نشان می‌دهد و این یک اصل پذیرفته شده در صنعت گردشگری می‌باشد.

حال این سوال مطرح می‌گردد که یک گردشگر چگونه می‌تواند عرضه‌کننده بوده و تقاضا از طرف میزبان مطرح کرد؟ زمانی این حالت رخ خواهد داد که مهمان و گردشگر، تولیدکننده کالا و یا خدمات در جای دیگری باشد و در عین بهره‌رندی از شرایط میزبان، بتواند کالاها و خدمات موردنیاز گردشگرپذیر، یا حتی سایر گردشگران را تأمین نماید و این یعنی جلبیت حداکتری برای گردشگر با اقدام به سرمایه‌گذاری در مقصد.

زمانی یک گردشگر در قالب سرمایه‌گذار ظاهر خواهد شد که پتانسیل‌های سرمایه‌گذاری برای وی مشخص گردیده و سودآوری طرح‌های قابل تعریف، تبیین گردد. اصولا هر گردشگری صرفا جهت بازدید از اماکن و جذابیت‌های دیدنی هر منطقه‌ای حضور می‌یابد و جنبه تجاری و اقتصادی آن را خیلی موردتوجه قرار نمی‌دهد. لذا برای تبدیل هر گردشگر به سرمایه‌گذار باید در عین دارا بودن پتانسیل‌های سرمایه‌گذاری در هر موقعیت جغرافیایی، جنبه‌های فنی و اقتصادی طرح‌های قابل پیش‌بینی دقیقا مشخص و برای گردشگران ارائه گردد. این امر موجب می‌گردد هر گردشگر جدا از داشتن نگاه توریستی به مکان مورد بازدید، نگاهی اقتصادی و تجاری به منظور توسعه آن منطقه و امکان بهره‌برداری از فرصت‌ها و پتانسیل‌های موجود و یا ایجاد ظرفیت‌های جدید را داشته باشد و به عنوان یک سرمایه‌گذار ظاهر گردد. لزوم این امر تهیه بسته‌های سرمایه‌گذاری براساس نیازهای منطقه و به شکل واقعی است تا ضمن ارائه به گردشگران، نسبت به ترغیب آنها با بسته‌های تشویقی جهت انجام فعالیت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری اقدام گردد. در بسته‌های سرمایه‌گذاری، باید سرمایه‌گذاری‌های مربوط به حوزه خدمات مرتبط با گردشگری و همچنین خدمات تولیدی و صنعتی موردنیاز، مشخص و ارائه گردد. با انجام مراحل مذکور می‌توان در میان‌مدت و بلندمدت، گردشگران را به سمت سرمایه‌گذاری سوق داد.

مناطق آزاد ایران هر کدام ویژگی‌های خاصی برای جذب گردشگران داخلی و خارجی دارند. هر گردشگر که معمولا توان مالی و انگیزه برای شناخت پتانسیل‌های سرمایه‌گذاری را دارد، در ورود به منطقه، با جاذبه‌های آن آشنا شده و طرح‌ها و پروژه‌های مختلف عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های انجام یافته را مشاهده نموده و ضمنا کمی‌بوده‌ها، فرصت‌ها و پتانسیل‌ها را نیز لمس می‌کند که وقتی آرامش، میزبانی، فرهنگ مناسب و امنیت روانی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی و نظامی هم چاشنی آن گردد، گردشگران کارآفرین و صاحبان ایده با تلنگری می‌توانند به سرمایه‌گذاران منطقه تبدیل گردند، که این تلنگر باید توسط بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری مشترک و بخش دولتی برای جذب سرمایه‌گذار در اماکن گردشگری با ایجاد دفاتر مناسب مشاوره و ارائه بسته‌های سرمایه‌گذاری صورت پذیرد.

با توجه به وجود پتانسیل‌های گردشگری بی‌نظیر در مناطق و عدم توسعه زیرساخت‌های گردشگری در اغلب مناطق، طی سالیان گذشته مناطق آزاد را به یکی از جذاب‌ترین فرصت‌های سرمایه‌گذاری در زمینه گردشگری تبدیل کرده است. لازمه گسترش سرمایه‌گذاری در این حوزه، کاهش ریسک سرمایه‌گذاری و ایجاد حاشیه امن برای سرمایه‌گذاران و همچنین حاشیه امن برای گردشگران این کشور می‌باشد. ارائه آزادی عمل برای فعالین این حوزه در مناطق آزاد و دوری جستن از مسائل سیاسی و حاشیه‌ای در زمینه گردشگری، پیش‌نیاز توسعه گردشگری در مناطق می‌باشد. فرصت‌های سرمایه‌گذاری در این حوزه از دید هیچ گردشگر علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری پنهان نخواهد ماند؛ لذا با تسهیل شرایط و ایجاد جنبه‌های مختلف امنیت به گردشگران، می‌توان هر گردشگری را در این سرزمین ماندگار کرد. بدین منظور می‌بایست با برنامه‌ریزی دقیق، آگاه‌سازی گردشگران از فرصت‌های سرمایه‌گذاری به صورت هدفمند و نامحسوس در دستور کار تورگردان‌ها قرار گیرد.

در دنیای کنونی که تبلیغات گردشگری در اختیار غول‌های گردشگری داخلی و خارجی قرار دارد و مقاصد گردشگری از طریق شبکه‌های مجازی و سایت‌های اینترنتی به گردشگران معرفی می‌گردند،لذاافزایش ارتباطات وپیوستن به این شبکه‌هاو جهانی شدن در صنعت گردشگری و استفاده از روش‌های نوین، طریقه لازم دیگری برای جذب و ماندگارسازی گردشگران است.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم بیان داشت:

مهر تایید یونسکو بر ظرفیت‌های بی‌بدیل ژئوپارک جهانی قشم

سوی معاونان و مدیران و مدیران عامل شرکت‌های تابعه سازمان تاکید کرد و گفت: مکان یابی و جانمایی برای برپایی بازارچه دائمی صنایع‌دستی با هدف ارتباط مستقیم صنعتگر با مصرف‌کننده، یکی از این درخواست‌هاست که باید با همکاری معاونت‌های عمرانی و فرهنگی محقق شود. اجرای پارک بانوان و تأکید بر همکاری معاونت‌ها با آموزش و پرورش به‌منظور آماده‌سازی مدارس پیش از آغاز سال تحصیلی جدید از موضوعات دیگری بود که از سوی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم مورد پیگیری قرار گرفت.

بخش درخصوص ثبت و ساماندهی آثار تاریخی جزیره، احیاء و گسترش گردشگری مومنانه و مسئولانه با محوریت خانواده و توسعه و تثبیت صنایع‌دستی و بومی خیر داد. تحت‌الاسلام محمدسید اخوندی همچنین، طراحی بازارچه‌های دائمی صنایع‌دستی به دستور مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم و برنامه‌هایی برای ارتقاء سطح آموزشی نخبگان، اثرگذاران، دانش‌آموزان، دانشجویان و در نهایت مردم در حوزه سبک زندگی را از دیگر برنامه‌های این معاونت برشمرد. در بخش دیگری از این جلسه، معاون فنی و عمرانی سازمان منطقه آزاد قشم نیز با برشمردن جزئیاتی از تلاش‌های نیروهای

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، تثبیت حضور ژئوپارک قشم در لیست شبکه جهانی ژئوپارک‌های سازمان یونسکو را، افتخاری برای ملت ایران دانست. جلسه شورای معاونان این سازمان با حضور افشار فتح‌اللهی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، حسن خانلری مدیر روابط عمومی دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و جمعی از معاونان و مدیران سازمان منطقه آزاد قشم برگزار شد.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در این جلسه ضمن تبریک موفقیت ژئوپارک جهانی قشم برای انتخاب شدن به عنوان یک نمونه موفق در سطح جهان از سوی یونسکو، اظهار داشت: این موفقیت موهون تلاش جمعی معاونت‌ها و مدیریت‌های مختلف سازمان و همراهی مردم شریف جزیره قشم است.

افشار فتح‌اللهی با اشاره به ظرفیت‌های جهانی این منطقه تاکید کرد: پروژه‌ها و عملکردهای انجام شده در این منطقه قابلیت اطلاع‌رسانی در سطوح ملی و فراملی را دارد که بنابه فرمایش مقام معظم رهبری یک تکلیف بزرگ است.

به گفته وی: تمامی معاونت‌ها و مدیریت‌ها موظف به تهیه و ارسال اطلاعات فنی و داده‌های موردنیاز به روابط عمومی برای تهیه خبرهای امیدافزین در سطح ملی هستند. این مقام‌عالی خواستار ساماندهی فعالان فضای مجازی جزیره و مجوزدار کردن فعالیت‌ها در این حوزه با هدف تعهد به کار و رعایت اصول و قواعد شد.

در ادامه جلسه، رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد قشم پس از دریافت گزارشی از وضعیت دیدارهای مردمی و گزارش‌های ارسالی تاکید کرد: مهم‌ترین سرمایه امروز ما همراهی و اعتماد مردم عبور و مومن قشم است که باید قدر آن را دانست در کنار مردم برای حل مسائل و مشکلات تلاش کرد تا ضمن دربرداشتن رضایت خلودان، حصول نتیجه را نیز با موفقیت و به سرعت تسهیل کند.

فتح‌اللهی بر در اولویت قرار دادن درخواست‌های مردمی از

نتایج مثبت به دست آید. به گفته مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم: این قرارگاه از ۱۴ کارگروه تخصصی تشکیل شده و در نخستین گام هر کارگروه باید ریشه مشکلات و عوامل بروز آسیب را شناسایی و برای برطرف ساختن آنها برنامه‌ریزی کند.

فتح‌اللهی افزود: هاسیب حاشیه‌نشین، اعتیاد، طلاق، مفاسد اخلاقی و کاهش ازدواج جزو مهم‌ترین مسائلی هستند که باید به قید فوریت برای برطرف ساختن آنها برنامه‌ریزی کرد.

هیچ دانش‌آموزی در قشم نباید از تحصیل بازماند

رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد قشم با اشاره به نزدیک بودن سال تحصیلی، تصریح کرد: به صورت خاص باید روی اقدامات فرهنگی و کاهش آسیب‌های اجتماعی در مدارس برنامه‌ریزی کنیم تا فرصت از دست رفته پرورش در مدارس به دلیل شیوع کرونا جبران گردد.

وی تاکید کرد: هیچ دانش‌آموزی در قشم نباید به دلیل مشکلات مالی از تحصیل بازماند و باید در فرصت باقی مانده تا بازگشایی مدارس، با همکاری سایر دستگاه‌های حمایتی این دانش‌آموزان ساماندهی شوند تا با خیالی آسوده در مدرسه حضور یابند.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، به ریاست افشار فتح‌اللهی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم و با حضور سرهنگ پاسدار حجت امیری کیا فرمانده ناحیه مقاومت بسیج سپاه قشم به عنوان دبیر قرارگاه، آغاز به کار کرد.

افشار فتح‌اللهی در این جلسه گفت: امروز دغدغه کاهش آسیب‌های اجتماعی به دغدغه تمام مسئولان و دلسوزان جامعه در کشور و شهرستان تبدیل شده است. وی ادامه داد: تا پیش از این فعالیت‌هایی زیادی در زمینه کاهش آسیب‌های اجتماعی انجام شده، اما به دلیل اینکه این اقدامات منسجم نبوده، خروجی مطلوب حاصل نشده است؛ اما تا جمیع قوا و برنامه‌ها در قالب یک قرارگاه فراگیر، امید می‌رود در آینده

قرارگاه تحول اجتماعی امیرالمومنین(ع) شهرستان قشم، به ریاست افشار فتح‌اللهی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم و با حضور سرهنگ پاسدار حجت امیری کیا فرمانده ناحیه مقاومت بسیج سپاه قشم به عنوان دبیر قرارگاه، آغاز به کار کرد.

افشار فتح‌اللهی در این جلسه گفت: امروز دغدغه کاهش آسیب‌های اجتماعی به دغدغه تمام مسئولان و دلسوزان جامعه در کشور و شهرستان تبدیل شده است.

وی ادامه داد: تا پیش از این فعالیت‌هایی زیادی در زمینه کاهش آسیب‌های اجتماعی انجام شده، اما به دلیل اینکه این اقدامات منسجم نبوده، خروجی مطلوب حاصل نشده است؛ اما تا جمیع قوا و برنامه‌ها در قالب یک قرارگاه فراگیر، امید می‌رود در آینده

اخبار منطقه آزاد قشم

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم اعلام کرد:

دریافت کارت سبز عضویت ژئوپارک قشم از شبکه جهانی ژئوپارک‌های یونسکو

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم از دریافت کارت سبز و تمدید عضویت ژئوپارک قشم در شبکه جهانی ژئوپارک‌های یونسکو به مدت چهار سال خبر داد. افشار فتح‌اللهی گفت: در جلسه شورای عالی ژئوپارک‌های یونسکو، ژئوپارک قشم با اکثریت قاطع آرا موفق به دریافت کارت سبز و تمدید عضویت شد.

وی ادامه داد: ژئوپارک‌های جهان هر ۴ سال مورد ارزیابی کارشناسان یونسکو قرار می‌گیرند و در صورت تایید موفق به دریافت کارت سبز و تمدید عضویت به مدت ۴ سال می‌شوند و در غیر این صورت با کارت زرد یا قرمز که به معنی تعلیق و لغو عضویت می‌باشد، روبه‌رو می‌شوند.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، ضمن تبریک دریافت کارت سبز ژئوپارک قشم به همه قشموندان و هموطنان، اظهار داشت: این موفقیت حاصل تلاش شبانه‌روزی تمام افرادی است که در حفاظت از این میراث ثبت شده جهانی کوشیده‌اند. فتح‌اللهی تصریح کرد: معیارها و استانداردهای شبکه جهانی ژئوپارک‌ها برای اعطای کارت سبز، بسیار علمی، سخت‌گیرانه و دقیق است و خوشبختانه اقدامات مثبت همکاران ما در مدیریت ژئوپارک و مشارکت فعال جامعه محلی و دوستداران محیط‌زیست موجب شد ژئوپارک جهانی قشم به این معیارها دست پیدا کند.

به گفته رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم: ژئوپارک جهانی قشم با جلب نظر ارزیابان یونسکو، به عنوان نمونه ژئوپارک موفق در دنیا نیز معرفی شده تا سایر کشورها نیز از دانش و تجربیات این میراث گرانبها برای توسعه ژئوپارک‌ها استفاده کنند.

گفتنی است، شورای عالی ژئوپارک‌های یونسکو از ۱۲ عضو متخصص تشکیل شده و مدیر ژئوپارک جهانی قشم به عنوان تنها عضو غرب آسیا و خاورمیانه در این شورا حضور دارد.

رئیس شبکه جهانی ژئوپارک‌های یونسکو اظهار داشت:

ژئوپارک قشم بهترین نمونه توسعه پایدار جامعه محلی و مشارکت فعال بانوان

رئیس شبکه جهانی ژئوپارک‌های یونسکو، ژئوپارک قشم را بهترین نمونه مشارکت جامعه محلی و بانوان در فرایند دستیابی به توسعه پایدار برشمرد.

پروفسور زوروس در آیین افتتاحیه هفتمین کنفرانس ژئوپارک‌های منطقه آسیا و اقیانوسیه به عنوان یکی از سخنرانان کلیدی مراسم گفت: ژئوپارک قشم به عنوان تنها ژئوپارک غرب آسیا و خاورمیانه می‌تواند الگوی مناسبی برای ایجاد و توسعه ژئوپارک در سایر کشورها باشد.

همچنین، مدیر ژئوپارک جهانی قشم در این باره گفت: رئیس شبکه جهانی ژئوپارک‌ها در این مراسم به بررسی عملکرد ژئوپارک‌های جهان در چند سال گذشته پرداخت و در سرفصل‌های مختلف مأموریت‌ها و معیارهای این مجموعه‌ها را بررسی کردند.

علیرضا امری کاظمی ادامه داد: در یکی از سرفصل‌ها که مربوط به مشارکت جامعه محلی و بانوان در توسعه اقتصادی و اجتماعی می‌باشد، قشم به عنوان بهترین نمونه یاد شد و از فعالیت‌های انجام شده این حوزه تقدیر به عمل آمد.

وی اظهار کرد شد: معرفی حضور فعال بانوان قشم در ارتقای وضعیت اقتصادی جامعه محلی و فعالیت‌های مربوط به ژئوپارک در بین ۱۷۷ ژئوپارک جهان از ۴۶ کشور به عنوان بهترین نمونه، موجب افتخار قشم و کشور عزیزمان است و نشان از توانمندی بانوان این سرزمین دارد.

به گفته مدیر ژئوپارک جهانی قشم: در این مراسم که در ژئوپارک ساتون تایلند برگزار گردید، بیش از ۵۵۰ شرکت‌کننده به صورت حضوری و آنلاین از سراسر آسیا و اقیانوسیه حضور داشتند و پروفسور زوروس رئیس شبکه جهانی ژئوپارک‌ها و آقای کریستف وانلیندرگ رئیس برنامه بین‌المللی علوم زمین و ژئوپارک‌های یونسکو سخنرانان کلیدی بودند.

در جلسه کمیته راهبردی بهسازی روستایی سازمان منطقه آزاد قشم انجام شد:

تصویب الحاق ۱۹هکتار زمین طرح مسکن جوانان جزیره قشم

الحاق ۱۹هکتار زمین طرح مسکن جوانان در کمیته راهبردی بهسازی روستایی سازمان منطقه آزاد قشم با حضور رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان و مدیرکل بنیادمسکن هرمزگان تصویب شد. کمیته راهبردی بهسازی روستایی این سازمان با هدف بررسی زمین‌های مناسب برای ساخت مسکن جوانان روستایی و سایر موضوعات مربوط به روستاها، تشکیل جلسه داد. در این جلسه که به ریاست افشار فتح‌اللهی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم برگزار شد، با الحاق زمین برای ساخت مسکن جوانان در پنج روستای توریان، هنگام، دولاب، دورینی و صلخ موافقت شد. گفتنی است، در این جلسه افشار فتح‌اللهی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، شهردار نوری‌زاده مدیرکل بنیاد مسکن هرمزگان، معاون توسعه مدیریت، معاون فنی و زیربنایی و معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد قشم و مدیر بنیاد مسکن قشم و جمعی از مدیران این سازمان حضور داشتند.

بهر ریاست مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم صورت پذیرفت:

آغاز به کار قرارگاه تحول اجتماعی امیرالمومنین(ع) شهرستان قشم

داشت: آسیب‌های اجتماعی باید در دو حوزه پیشگیری و درمان پیگیری شوند و برای پیشگیری به ریشه‌یابی دقیق مشکلات نیاز است.

شیخ عبدالرحیم خطیبی ادامه داد: تضعیف بنیان‌های ایمان، اخلاق و تربیت خانوادگی از مهم‌ترین دلایل گسترش مشکلات هستند که باید مردم به آنها حساس باشند.

وی تصریح کرد: مشکلات اقتصادی نیز یکی دیگر از ریشه‌های آسیب‌های اجتماعی است و باید برای کاهش فقر به‌ویژه فقر مطلق، چاره‌ای اندیشیده شود.

شیخ خطیبی، کاربرد نامناسب فضای مجازی را یکی دیگر از عوامل بروز آسیب برشمرد و افزود: ساماندهی فضای افسار گسیخته مجازی امروز به یکی از دغدغه‌های مهم در کشور تبدیل شده است.

امام‌جمعه‌اهل سنت قشم در پایان خاطرنشان کرد: در نهایت برای کاهش آسیب‌ها باید احساس مسئولیت اجتماعی در تک‌تک افراد جامعه تقویت شود تا هر کسی در حوزه خانوادگی و اجتماعی برای ایجادزندگی بهتر احساس تکلیف کند.

گفتنی است، در پایان جلسه احکام مسئولان کارگروه‌های ۱۴گانه قرارگاه تحول اجتماعی امیرالمومنین(ع) شهرستان قشم، توسط رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم اعطا شد.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم با مهدی حیدری مدیر مخابرات منطقه هرمزگان و فرخ شرف رئیس مخابرات قشم، راهکارهای ارتقای خدمات ارتباطی در قشم بررسی شد.

نتایج مثبت به دست آید.

به گفته مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم: این قرارگاه از ۱۴ کارگروه تخصصی تشکیل شده و در نخستین گام هر کارگروه باید ریشه مشکلات و عوامل بروز آسیب را شناسایی و برای برطرف ساختن آنها برنامه‌ریزی کند.

فتح‌اللهی افزود: هاسیب حاشیه‌نشین، اعتیاد، طلاق، مفاسد اخلاقی و کاهش ازدواج جزو مهم‌ترین مسائلی هستند که باید به قید فوریت برای برطرف ساختن آنها برنامه‌ریزی کرد.

هیچ دانش‌آموزی در قشم نباید از تحصیل بازماند

رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد قشم با اشاره به نزدیک بودن سال تحصیلی، تصریح کرد: به صورت خاص باید روی اقدامات فرهنگی و کاهش آسیب‌های اجتماعی در مدارس برنامه‌ریزی کنیم تا فرصت از دست رفته پرورش در مدارس به دلیل شیوع کرونا جبران گردد.

وی تاکید کرد: هیچ دانش‌آموزی در قشم نباید به دلیل مشکلات مالی از تحصیل بازماند و باید در فرصت باقی مانده تا بازگشایی مدارس، با همکاری سایر دستگاه‌های حمایتی این دانش‌آموزان ساماندهی شوند تا با خیالی آسوده در مدرسه حضور یابند.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، به ریاست افشار فتح‌اللهی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم و با حضور سرهنگ پاسدار حجت امیری کیا فرمانده ناحیه مقاومت بسیج سپاه قشم به عنوان دبیر قرارگاه، آغاز به کار کرد.

افشار فتح‌اللهی در این جلسه گفت: امروز دغدغه کاهش آسیب‌های اجتماعی به دغدغه تمام مسئولان و دلسوزان جامعه در کشور و شهرستان تبدیل شده است.

وی ادامه داد: تا پیش از این فعالیت‌هایی زیادی در زمینه کاهش آسیب‌های اجتماعی انجام شده، اما به دلیل اینکه این اقدامات منسجم نبوده، خروجی مطلوب حاصل نشده است؛ اما تا جمیع قوا و برنامه‌ها در قالب یک قرارگاه فراگیر، امید می‌رود در آینده

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، به ریاست افشار فتح‌اللهی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم و با حضور سرهنگ پاسدار حجت امیری کیا فرمانده ناحیه مقاومت بسیج سپاه قشم به عنوان دبیر قرارگاه، آغاز به کار کرد.

افشار فتح‌اللهی در این جلسه گفت: امروز دغدغه کاهش آسیب‌های اجتماعی به دغدغه تمام مسئولان و دلسوزان جامعه در کشور و شهرستان تبدیل شده است.

وی ادامه داد: تا پیش از این فعالیت‌هایی زیادی در زمینه کاهش آسیب‌های اجتماعی انجام شده، اما به دلیل اینکه این اقدامات منسجم نبوده، خروجی مطلوب حاصل نشده است؛ اما تا جمیع قوا و برنامه‌ها در قالب یک قرارگاه فراگیر، امید می‌رود در آینده

در نشست مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم با مدیر مخابرات هرمزگان مطرح شد:

توسعه زیرساخت‌های ارتباطی در راستای تحقق شهر هوشمند قشم

وی ادامه داد: برای تسریع جهانی شدن جزیره و تبدیل شدن قشم به شهر هوشمند، به توسعه زیرساخت‌های ارتباطی و الکترونیکی نیاز است و با ایجاد تامل و هم‌افزایی بین سازمان منطقه آزاد قشم و شرکت مخابرات، این موضوع عملی خواهد شد.

به گفته فتح‌اللهی: در نخستین گام و به سرعت باید نقاط کور جزیره در حوزه پوشش آنتن و اینترنت شناسایی و برای حل مشکلات آنها اقدام شود و همچنین با توجه به ورود گسترده

پس از برگزاری چهار دیدار مردمی مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم صورت گرفت:

تشکیل ۱۶۹ پروند جهت رسیدگی به درخواست‌های قشموندان

مدیر بازرسی عملکرد و رسیدگی به شکایات سازمان منطقه آزاد قشم اظهار داشت: در سومین دیدار مردمی در شهر درگهان نیز ۴۳ پرونده تشکیل شد که درحال بررسی است.

وی خاطرنشان کرد: در چهارمین دیدار مردمی که در شهر طبل برگزار شد، نیز ۴۰ پرونده به مدیرعامل ارائه شد و هم‌اکنون با ارجاع به واحدهای مربوطه در دست بررسی قرار دارد.

وی با تاکید بر اینکه در رویکرد جدید سازمان منطقه آزاد قشم، عدالت‌محوری در اولویت قرار دارد، افزود: تلاش می‌کنیم در بررسی درخواست‌های مردمی حاکمتر وقت را به کار ببریم تا به

رئیس گمرک منطقه آزاد قشم در پایان خاطرنشان کرد: با هدف‌گذاری صورت گرفته توسط رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم برای مدیریت حوزه تجارت و تسهیل فرآیندهای صادرات، شاهد رشد توسعه حوزه صادرات به‌منظور خلق ثروت و افزایش آفرینی اقتصادی در قشم هستیم.

رئیس گمرک سازمان منطقه آزاد قشم اعلام کرد:

رشد ۱۵۰۰ درصدی صادرات و صادرات مجدد در منطقه آزاد قشم

۹۷ میلیون و ۴۲۸ هزار دلار صادرات از محل تولید به خارج از کشور انجام شده است.

مدیر گمرک سازمان منطقه آزاد قشم تصریح کرد: میزان صادرات از محل تولید به خارج از کشور در این زمان نسبت به مدت مشابه در سال گذشته معادل ۴۵۹ درصد رشد دارد.

به گفته گمرک‌شناسی: تا پایان مردماه امسال بیش از ۹ میلیون و ۸۸۸ هزار دلار صادرات مجدد در منطقه آزاد قشم صورت گرفته است.

وی اضافه کرد: همچنین صادرات مجدد در منطقه آزاد قشم

رئیس گمرک سازمان منطقه آزاد قشم اعلام کرد:

رشد ۱۵۰۰ درصدی صادرات و صادرات مجدد در منطقه آزاد قشم

۹۷ میلیون و ۴۲۸ هزار دلار صادرات از محل تولید به خارج از کشور انجام شده است.

مدیر گمرک سازمان منطقه آزاد قشم تصریح کرد: میزان صادرات از محل تولید به خارج از کشور در این زمان نسبت به مدت مشابه در سال گذشته معادل ۴۵۹ درصد رشد دارد.

به گفته گمرک‌شناسی: تا پایان مردماه امسال بیش از ۹ میلیون و ۸۸۸ هزار دلار صادرات مجدد در منطقه آزاد قشم صورت گرفته است.

وی اضافه کرد: همچنین صادرات مجدد در منطقه آزاد قشم